

σχιζό

metropolitans

έκδοση των σχα για την αυτονομία και τον ταξικό ανταγωνισμό
τεύχος 8, Φλεβάρης 2012, 1 ευρώ

(σ. 2-3) Τέρμα τα δίφραγκα

(σ. 6) Watch your dubstep!

(σ. 7) Ο ορισμός του πέναλτυ (part 2)

(σ. 10) Ο Αιγυπτιακός Στρατός στη σέντρα

(σ. 11-12) Habent sua fata libelli
Σημειώσεις για την κρίση ή πώς οι απόψεις αποκτούν τη δική τους ζωή

(σ. 12-13) Κούρεμα με την ψιλή

(σ. 14-15) Επιδόματα και κοινωνικές παροχές στον τιμοκατάλογο της κρίσης

Δεν είναι καιροί για “πολυτέλειες”. Αυτό είναι το μόνο σίγουρο. Και μια από τις “πολυτέλειες” που τόσα χρόνια αναγνώριζε στον εαυτό της η συντριπτική πλειοψηφία της ελληνικής κοινωνίας είναι η ευκολία με την οποία “έπεφτε από τα σύννεφα”. Η ευκολία με την οποία εκπλησσόταν και συγκλονιζόταν για το σιδήθηποτε. Για περισσότερα από τριάντα χρόνια ασκήθηκε με επιμονή στη θεαματική αντιμετώπιση της πραγματικότητας: αρνήθηκε πεισματικά κάθε δέσμευση, προσπάθησε να κρυφτεί πίσω από το δάκτυλό της κάνοντας ότι δεν καταλαβαίνει, κάνοντας ότι δεν βλέπει τον βούρκο στον οποίο κυλιόταν και ο οποίος όλο και βάθαινε. Για περισσότερα από τριάντα χρόνια αυτή η άρνηση και της παραμικρής ακόμα ευθύνης, αυτός ο “χωρίς αύριο” απελπισμένος (και απελπιστικός) τρόπος ζωής που στηρίχθηκε στον κλωστοπαιδισμό του “ό,τι αρπάξει ο κώλος μας” οδήγησε πολλούς και πολλές να περάσουν ξώφαλτσα και κάπως ανώδυνα από τη ζωή, χωρίς να δώσουν λογαριασμό σε κανέναν και για τίποτα. Έχοντας, μάλιστα τη σιγουριά ότι αυτοί είναι το κέντρο του σύμπαντος, ότι με τα πτυχία και τις γνωριμίες τους δεν έχουν να φοβηθούν τίποτα, ότι τη σίγουρη δουλειά, τα λεφτά και την καλοπέραση τα έχουν στο τσεπάκι τους. Γιατί τι είναι; Μήπως είναι τίποτα “Αλβανοί” και τίποτα “Ρωσίδες”; Όχι, βέβαια...

Και τώρα που στενεύουν τα περιθώρια και γίνεται, θέλοντας και μη, όλο και πιο κατανοητό ότι πλέον “τέρμα τα δίφραγκα”; Τώρα που ο ασαμάτητος αιφνιδιασμός, η έκπληξη και η αδυναμία κατανόησης των όσων συμβαίνουν, έχουν συνέπειες που δύσκολα μπορεί να κρύψει κανείς; Τώρα, τα πράγματα αρχίζουν να δείχνουν πιο δύσκολα. Και είναι όντως δύσκολα γιατί η επίθεση που έχουν εξαπολύσει τα αφεντικά και οι πολιτικοί τους προϊστάμενοι τα τελευταία τρία χρόνια όχι μόνο δεν βρίσκει απέναντί της κανέναν αντίπαλο με αξιώσεις (απ’ ό,τι φαίνεται μέχρι τώρα), αλλά ούτε και γίνεται κατανοητή ως τέτοια. Γιατί αν γινόταν κατανοητή ως επίθεση, τότε οι πρόσφατες διακηρύξεις περί κατάργησης του 13ου και του 14ου μισθού δεν θα γεννούσαν απλώς απόγνωση, πανικό και άναρθρες κραυγές. Οι εν λόγω διακηρύξεις, όπως και κάθε άλλες αντίστοιχες, θα γίνονταν αντιληπτές ως τμήμα ενός ευρύτερου σχεδιασμού της αστικής τάξης για να ξεπεράσει την κρίση και όχι ως το “κεντρικό γεγονός”. Και δεν χρειάζεται να έχει κανείς “υπερφυσικές δυνάμεις” για να φτάσει σε ένα τέτοιο προφανές συμπέρασμα. Για του λόγου το αληθές, αρκεί να αποκωδικοποιήσει τις δηλώσεις που έκανε ο κυρίως Παπαδήμος στη Βουλή πριν από έναν μόλις μήνα. Τι να εννοούσε, λοιπόν, ο κύριος πρωθυπουργός όταν έλεγε ότι «*Στην προσπάθεια για τη δημοσιονομική εξυγίανση και την αποκατάσταση της απώλειας της ανταγωνιστικότητας βραχυπρόθεσμα η μείωση στο εισόδημα είναι αναπόφευκτη. Την τελευταία διετία 38.000 επιχειρήσεις έκλεισαν, η ανεργία έφθασε στο 17%, οι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ μειώθηκαν κατά 185.000. Οι άνεργοι δεν έχουν ούτε κατώτατο μισθό, ούτε 13ο και 14ο μισθό*» (Τα Νέα, 14/01/2012); Να εννοούσε, άραγε, ότι το πρόβλημα δεν είναι τόσο “απλό” για ναλυθεί με την περικοπή δύο μισθών και μάλιστα εκείνων που συνηθίζουμε να αποκαλούμε “δώρα” (από πού κι ως πού μάλλον κάνουν “δώρα” τα αφεντικά λες και πρόκειται για λεφτά που δεν τα έχουμε δουλέψει και με το παραπάνω, είναι άλλη υπόθεση). Να εννοούσε ότι απαιτείται μια πιο “σίγουρη και δραστική λύση”, όπως εκείνη που προτάθηκε λίγες ημέρες αργότερα και θα τεθεί σε ισχύ ως μια “μεγάλη και μοναδική ευκαιρία”; Όπως όλα έδειξαν, κάτι τέτοιο εννοούσε. Γι’ αυτό και όταν πετάχτηκε στο τραπέζι η πολύ “προωθημένη” εναλλακτική ιδέα να πέσει ο κατώτατος μισθός στα 480 ευρώ, μια ιδέα που κάνει εκείνο το “η γενιά των 700 ευρώ” να ακούγεται σχεδόν σαν ανέκδοτο, παρουσιάστηκε ως “επιτυχία”. Ευτυχώς, δηλαδή που “σώθηκαν” ο 13ος και ο 14ος...

Πόσο πιο ξεκάθαρα να το διατύπωνε ο εκπρόσωπος της αστικής τάξης; Πόσο πιο απλά να έλεγε ότι ο ελληνικός καπιταλισμός επενδύει για άλλη μια φορά στη γνωστή και διαχρονική μέθοδο

της αύξησης του ποσοστού κέρδους μέσω της μείωσης του εργατικού κόστους· ότι η φθηνή εργασία είναι η επιλογή των ελληνικών αφεντικών για να ξελασπώσουν από την οικονομική κρίση; Μια επιλογή, δηλαδή, που είχαν πάρει και τη δεκαετία του '90 όταν αποφάσισαν ότι η ένταση της εργασίας ή αλλιώς η με όλα τα μέσα εκμετάλλευση των μεταναστών εργατών ήταν ακριβώς αυτό που χρειαζόνταν. Αντίστοιχα και σήμερα, ο στόχος είναι να εξασφαλίσουν μια δεξαμενή φθηνής εργασίας (όχι πια μόνο για τις χειρωνακτικές και υποτιμημένες δουλειές). Και για να εξασφαλίσουν κάτι τέτοιο θα καταφύγουν σε όλα τα μέσα και σε όλους τους "κολλητούς" τους. Από τα ΜΜΕ, τα οποία και συντονίζουν τον αδιάκοπο βομβαρδισμό με πληροφορίες, εξαγγελίες και ποικίλα ζοφερά σενάρια, μέχρι τους μπάτσους που έχουν κατακλύσει κάθε γωνία της πόλης και δείχνουν κάτι παραπάνω από έτοιμοι να εγγυηθούν ότι αυτό το κοινωνικό εργοστάσιο-στρατόπεδο που χτίζεται με τόση προσοχή θα λειτουργεί απερίσπαστα. Γιατί χωρίς αυξημένες δόσεις φόβου και χωρίς την απειλή (και χρήση) των όπλων, πώς θα πάει κανείς να δουλέψει για 480 ευρώ; Αυτό το εκρηκτικό μείγμα υλικής στέρησης, περαιτέρω υποβάθμισης και καθημερινής ασφυκτικής πίεσης είναι το κατάλληλο έδαφος από το οποίο μπορούν να ξεπηδήσουν οι πιο αντιδραστικές απόψεις και πρακτικές. Είναι το έδαφος στο οποίο κάθε ρατσιστής και κάθε φασίστας θα βρει τροφή και τόνωση για την εθνική του συνείδηση.

Κι, όμως, παρόλο που τα αφεντικά και το ελληνικό κράτος προχωρούν εδώ και καιρό σε συντονισμένα, στοχευμένα και αποφασιστικά χτυπήματα εις βάρος της εργατικής τάξης, η τελευταία δείχνει να πελαγοδρομεί μεταξύ απελπισίας και θρήνου για τα "κεκτημένα". Δείχνει να έχει καταπιεί την καραμέλα περί "δημόσιου χρέους" και να αναγνωρίζει ότι πράγματι για όλα φταίνε απροσδιόριστοι παράγοντες όπως οι σπατάλες, η κακοδιαχείριση και τα πανταχού παρόντα "λαμόγια". Τη στιγμή που βρίσκεται σε εξέλιξη μια διαδικασία παραγωγής νέων κοινωνικών διαχωρισμών, τη στιγμή που αναδιατυπώνονται οι όροι με τους οποίους θα "γίνεται η δουλειά" για τα πολλά επόμενα χρόνια, η απουσία των απαραίτητων εργαλείων για την κατανόηση της κατάστασης γίνεται αισθητή σε κάθε βήμα. Και το σίγουρο είναι ότι τα εργαλεία θα απουσιάζουν για όσο ακόμα διάστημα εξακολουθούν να υπάρχουν οι "πολυτέλειες" των προηγούμενων δεκαετιών και η εργατική τάξη αρνείται να έρθει αντιμέτωπη με τα όσα έκανε (κι όσα δεν έκανε) τότε. Το πρόβλημα, βέβαια, είναι ότι ο ελληνικός καπιταλισμός δεν θα δείξει κανενός είδους κατανόηση και συμπόνια σε εκείνους που προορίζει με τον έναν ή τον άλλο τρόπο να τους αλέσει, αναγκάζοντάς τους να ζουν με κάτι λιγότερο από χαρτζιλίκι, σε ένα καθεστώς μόνιμης αβεβαιότητας. Και είναι ακριβώς αυτοί που θα υποχρεώνονται κάθε ημέρα και περισσότερο να παίρνουν αποφάσεις που θα τους βαραίνουν με τρόπους ολότελα καινούριους. Γιατί το διακύβευμα είναι πλέον η επιβίωση και οι συγκεκριμένες αποφάσεις θα κοστίζουν πολύ.

σχιζο-metropolitans

Ο κάθε προλετάριος μέσα στο αδυσώπητο δίκτυο των μητροπολιτικών κοινωνικών σχέσεων, ακριβώς επειδή είναι θύμα και εμπόρευμα, παραμένει δια-μελισμένος, κατακερματισμένος, ακρωτηριασμένος, σφιγμένος, διασπαρμένος από αντιθετικές γλώσσες που πολλαπλασιάζουν την αυθόρμητη ταυτότητά του, τη μνήμη του και τη φαντασία του. Με λίγα λόγια μετατρέπεται σε ένα φυσιολογικό σχιζοειδές. Κι όχι μόνο πια μέσα στην εργασιακή διαδικασία πλέον, αλλά και σε όλο τον υπόλοιπο χρόνο του, ο οποίος έχει πια ρουφηχτεί ολόκληρος από το κεφάλαιο, έχει σφραγιστεί κάθε μη καπιταλιστικός πόρος του. Φετίχ αλλά και εξεγερμένος, εμπόρευμα αλλά και καταστροφές του εμπορεύματος, εν δυνάμει αυτόχειρας αλλά και φονιάς –να λοιπόν που "εμφανίζεται ένας στρατιώτης": ο σχιζομητροπολιτάνος προλετάριος.

Ρενάτο Κούρτσιο – Αλμπέρτο Φραντζεσκίνι. Σταγόνες ήλιου στη στοιχειωμένη πόλη, εκδ. επανοικειοποίηση

Η επιλογή μας να εκδίδουμε ένα τέτοιο έντυπο μπορεί να ιδωθεί μόνο μέσα από το πρίσμα της εχθρότητάς μας σε κάθε μορφή, μνηστικής και μη, μεσολάβησης. Η αναπαραγωγή του στα πλαίσια του ταξικού ανταγωνισμού είναι ελεύθερη. Θα το βρείτε σε αυτοδιαχειριζόμενους χώρους και καταλήψεις. Καθώς και σε κεντρικά βιβλιοπωλεία και περίπτερα.

Για επικοινωνία στο:

saxgk@yahoo.gr

saxsxizo.wordpress.com

Εργάτη μπορείς χωρίς αυθεντικά!

Είναι προφανές ότι οι μετανάστες, για άλλη μια φορά, βρίσκονται στο στόχαστρο. Οι επιχειρήσεις σκούπας μέρα με τη μέρα εντείνονται αδειάζοντας τις πλατείες, οι έλεγχοι και οι πεζές περιπολίες πληθαίνουν στοιβάζοντας τους μετανάστες σε κλούβες. Το ανελέητο κυνήγι των μικροπωλητών συνεχίζεται με αμείωτη ένταση και έκταση.

Ας σταθούμε όμως λίγο στο τελευταίο. Διαβάζουμε χαρακτηριστικά στο “Κ” της καθημερινής στις 31/12/2011:

“Οι καθοστερημένες κραυγές πρωτανικών αρχών και πανεπιστημιακών, που κάνουν λόγο για “άθλιο τριτοκοσμικό παζάρι και εξαθλίωση”, δεν βρίσκουν ανταπόκριση από το υπουργείο προστασίας του πολίτη, το οποίο, στις λιγοστές περιπτώσεις που καλείται να επέμβει υποστηρικτικά στις επιχειρήσεις της δημοτικής αστυνομίας υποχωρεί ατάκτως στον πρώτο πετροπόλεμο που θα εξαπολύσουν οι μαινόμενοι αλλοδαποί, που ενθαρρύνονται και ενισχύονται, στο όνομα του ταξικού πολέμου, της “πολυπολιτισμικότητας” και του διεθνισμού, από μερίδα ακροαριστέρων και αναρχικών.”

Πέρα από τις απεγνωσμένες εκκλήσεις για όλο και περισσότερο αστυνόμευση, που ως γνωστόν ποτέ δεν είναι αρκετή ή ακόμη κι όταν είναι δεν κάνει καλά την δουλειά της, εκεί που πρέπει να εστιάσουμε για να καταλάβουμε τι σημαίνει να είσαι μετανάστης στο κέντρο αλλά και στα προάστια

της Αθήνας είναι αυτό το: “άθλιο τριτοκοσμικό παζάρι και εξαθλίωση”, και “οι μαινόμενοι αλλοδαποί”. Οι μετανάστες εμφανίζονται από τα ΜΜΕ ως οι αλλόφρονες, οι τριτοκοσμικοί (οι αγράμματοι και απολίτιστοι δηλ) ή στην καλύτερη αυτοί που πρέπει να τους λυπόμαστε και λίγο γιατί είναι εξαθλιωμένοι. Πάντως στα σίγουρα είναι αυτοί που χωρίς λόγο κάνουν “ακατανόητα” πράγματα.

Ποιοι είναι όμως οι “απολίτιστοι, οι κακόμοιροι και ακατανόητοι”; Εκείνοι που πετάνε πέτρες για να υπερασπιστούν την ύπαρξή τους και την επιβίωσή τους ή εκείνοι που γονατίζουν από τα δάνεια; Εκείνοι που είναι όλοι μαζί ή εκείνοι που είναι ο καθένας μόνος του;

Τι πρέπει επιτέλους να συμβεί για να γίνει φανερό πως η στρατιωτική διαχείριση των μεταναστών εργατών και οι ασκήσεις των μιάτσων που όλο και εντείνονται στόχο δεν έχουν μόνο αυτούς αλλά και όλους εμάς;

Πότε θα καταλάβουμε ότι αυτού του είδους η προπαγάνδα δεν έχει άλλο σκοπό παρά τη διαρκή υποτίμηση των μεταναστών εργατών και την τεχνητή διαίρεση των προλετάρων;

Μπορείς και να τον αποφύγεις...

Η οικονομική κρίση δημιουργεί έναν κάποιο “εκνευρισμό” στην εξωτερική πολιτική της Ελλάδας αλλά και διεθνώς. Οι μακρόσυρτες διαπραγματεύσεις των διπλωματών μοιάζουν να δίνουν όλο και πιο πολύ τη θέση τους στις απειλές, στις στρατιωτικές ασκήσεις, στις παρεμβάσεις εκτός συνόρων. Τα αντιμαχόμενα στρατόπεδα συγκροτούνται για τα καλά. Και όλοι ξέρουμε πώς τελειώνουν αυτοί οι εκνευρισμοί... Και σε αυτό ακριβώς το σημείο ανοίγει το κράτος τον διάλογο για την αύξηση της υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας (για “να σωθεί η χώρα από το χρέος” να υποθέσουμε;).

Έτσι καθώς η κρίση βαθαινει, το κράτος επαναφέρει και ανακαινίζει έναν από τους βασικούς του πυλώνες: τον στρατό. Νιώθει πως είναι σημαντικό να αποκτήσουν ξανά οι κάτοικοι αυτής της χώρας μια σχετική εξοικείωση με τους μηχανισμούς της επαγγελματικής, οργανωμένης βίας. Με το να πάνε οι ίδιοι, με το να βλέπουν τον στρατό να παρελαύνει και τελικά με το να γίνει ο στρατός μέρος της ζωής τους. Η εθνική ενότητα και η “αυτοθυσία για την πατρίδα” βγαίνουν, λοιπόν, ακόμα περισσότερο στο προσκήνιο. Υπάρχουν, βέβαια, και λόγοι πολύ πιο πραγματιστικοί που επαναφέρουν τη συζήτηση αυτή. Πριν από κάποια χρόνια, για να κινηθεί το χρήμα, άνοιξαν πανεπιστήμια και ΤΕΙ στην κάθε κομμόπολη. Τώρα

που τα λεφτά στερεύουν, την ίδια δουλειά μπορούν να κάνουν και τα στρατόπεδα. Κάτι τέτοιο σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει, όμως, πως πρόκειται μόνο για πάρκινγκ ανέργων. Όπως κι αν το κάνουμε, το πανεπιστήμιο δεν είναι καθόλου μα καθόλου το ίδιο πράγμα με το στρατόπεδο. Γιατί είναι άλλο πράγμα να σου δίνουν την ιδιότητα του φοιτητή για να μην μπαίνεις στους καταλόγους του ΟΑΕΔ και άλλο να παρουσιάζεται η άμισθη εργασία ως λύση για την ανεργία. Και η άμισθη/καταναγκαστική εργασία θα ακούγεται όλο και πιο συχνά στις εποχές που ζούμε.

Ακόμη, όταν προ 15ετίας εμφανίσαν το σώμα των Επαγγελματιών Οπλιτών, βασιζόνταν σε ένα προσωπικό που θα είχε τον χρόνο να εκπαιδευτεί στα νέα οπλικά συστήματα του στρατού. Οι «ό,τι να' ναι» τύποι που τελικά κατατάχθηκαν, σίγουρα δεν κάνουν γι' αυτή τη δουλειά οπότε και το υπουργείο Εθνικής Άμυνας μάλλον άρχισε να ξανακαλοβλέπει τον δοκιμασμένο κληρωτό στρατό. Ωστόσο, αυτή η πραγματικότητα είναι μόνο το εξωτερικό περιβλήμα μιας άλλης πιο σκοτεινής πραγματικότητας. Αν το κράτος νοιαζόταν μόνο για να κινηθεί το χρήμα, θα άνοιγε τίποτα παιδοτόπους και ακόμα κι αν η “ποιότητα” των ΕΠΟΠ είναι ένα πρόβλημα, σίγουρα θα μπορούσε να τα βγάλει πέρα μαζί τους. Στο κάτω κάτω, και οι κληρωτοί στρατοί έχουν κι αυτοί τα δικά τους

προβλήματα. Το θέμα, λοιπόν, είναι ότι **κανείς δεν αγοράζει όπλα για να τα αφήσει να σκουριάζουν, κανείς δεν συγκροτεί στρατούς αδικώς.**

Υπάρχει, όντως, ένας διαρκής “εκνευρισμός”. Με τις συμμαχίες με το Ισραήλ ενάντια στην Τουρκία ή το Ιράν, με τις εξουρύξεις φυσικού αερίου στην Κύπρο, με τα καθεστώτα που αλλάζουν στη Βόρεια Αφρική, με τις ελληνικές τράπεζες στα Βαλκάνια που κουβαλάνε τα οικονομικά ζόρια της μητρόπολης. Η ιστορία το δείχνει καθαρά στα αφεντικά: **Ο πόλεμος είναι ή μόνη πραγματική έξοδος από την κρίση, άρα και η μόνη ουσιαστική λύση που μπορούν να ανεχθούν.** Και κάθε φορά που ανοίγει το θέμα του κληρωτού στρατού, μοιάζει να ανοίγει ταυτόχρονα και η συζήτηση του τι μορφή θα πάρουν οι μελλοντικοί πόλεμοι. Θα γίνουν με μισθοφόρους ή με κληρωτούς, με hi tech όπλα ή με χακακάματα; Δεν μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα. Με βεβαιότητα όμως μπορούμε να πούμε το εξής: **Όποια μορφή και να πάρουν οι πόλεμοι μας ετοιμάζουμε, αυτοί που θα την πληρώσουν θα είμαστε εμείς, και θα τους πληρώσουμε με το αίμα μας.** Γιατί ο φασισμός και ο πόλεμος που νιώθουμε να ορμάνε κατά πάνω μας δεν είναι απλώς «κακές στιγμές». Είναι η στρατηγική επίθεση κατά της εργατικής τάξης.

Οι Καλές Τέχνες και ο καλός δήμαρχος μας ευχήθηκαν «καλά Χριστούγεννα»

Το ομοίωμα του αστέγου, που κείτεται σε μία από τις βιτρίνες της εικαστικής δράσης του δήμου Αθηναίων «Τέχνη στις βιτρίνες», προσπαθεί να μας πείσει για το βάθος των κοινωνικών αγωνιών της καλλιτέχνης και των υπολοίπων φοιτητών της Σχολής Καλών Τεχνών που παίρνουν μέρος σε αυτή τη θεάρεστη συμμαχία καλλιτεχνών, δήμου Αθηναίων, Εμπορικού Συλλόγου και Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Ακινήτων, με την ιερή αποστολή της σωτηρίας του πνεύματος των Χριστουγέννων. Το εν λόγω πνεύμα πλήττεται φέτος από τη μειωμένη κατανάλωση και τον μειωμένο τζίρο. Όπως δηλώνουν οι 30 νέοι καλλιτέχνες, σκοπός τους είναι να ζωντανέψουν οι εμπορικοί δρόμοι του κέντρου, το οποίο χάνει μέρα με τη μέρα την εμπορική του αίγλη¹. Το έργο τέχνης αντικαθιστά το εμπόρευμα, ως μηχανισμός αντιστάθμισης της απόλειας², σχολιάζει με τη σειρά του ο τύπος και χαιρέται διπλά που καθαρίζονται οι κλειστές βιτρίνες από τις αφίσες, τη βρωμιά³ και όχι μόνο. Γιατί αν αναρωτιέται κανείς, βλέποντας τον ψεύτικο άστεγο της βιτρίνας, πού πήγε ο αληθινός, που την έφευγε απ' έξω,

την απάντηση τη δίνει και πάλι ο δήμος Αθηναίων, ως κύριος διοργανωτής της χαρούμενης φιάτσας, στα πλαίσια της οποίας οι άστεγοι εκδιώχθηκαν βίαια από το εμπορικό κέντρο, ενώ τα παγκάκια, όπου κοιμόνταν, ξυλώθηκαν από την πλατεία Κλαυθμόνος και οι δημοτόμαστοι πήραν εντολή να φυλάνε σε 24ωρη βάση τα σημεία των εορταστικών εκδηλώσεων, μη και πατήσει το πόδι του κανένας από δαύτους. Γιατί είναι σαφές ότι «**δεν θέλουμε θλιμμένους στη γιορτή μας**». Και για όποιον δεν κατάλαβε την ευθύτητα της επίθεσης, ο ίδιος ο δήμαρχος απαντά για τα παγκάκια και τους άστεγους, ότι ξυλώθηκαν «γιατί δεν θύμιζαν ευρωπαϊκή πρωτεύουσα»⁴. Και ποιο παράδειγμα ευρωπαϊκής πρωτεύουσας να μιμηθεί κανείς, αν όχι του Παρισιού, όπου ο Σαρκοζί κήρυξε πόλεμο εναντίον των απαιτών και των αστέγων; Με σειρά διαταγμάτων απαγόρευσε την παρουσία τους γύρω από τα δημοφιλή καταστήματα και αξιοθέατα, τα Χριστούγεννα, με τους παραβάτες των απαγορευμένων ζωνών να έρχονται αντιμέτωποι με τη σύλληψη και την επιβολή προστίμου⁵.

σημειώσεις:

¹ TVXS, 08/01/2012

² Το Βήμα, Βάθος Παπανάγνου, Η τέχνη στη βιτρίνα, 22/12/2011

³ Καθημερινή, Όλα Σελλά, Οι κλειστές βιτρίνες της Αθήνας «μασκάρνται» καλλιτεχνικά, 03/12/2011

⁴ <http://www.cityofathens.gr/node/19377>, Απάντηση του Δήμου Αθηναίων σε δημοσίευσμα για την Πλατεία Κλαυθμόνος, 28-11-2011

⁵ Καθημερινή, The guardian, Οι άστεγοι του Παρισιού «σκοτεινιάζουν» τις βιτρίνες, 18/12/2011

Ο τίμιος Νομικός της Θεσσαλονίκης

Στα τέλη Ιανουαρίου μας ενημερώνουν τα δελτία ειδήσεων πως εξαρθρώθηκε μεγάλο κύκλωμα τοκογλόφων και η "επιτυχία" μεταφράζεται σε 53 συλλήψεις. Μπορούμε να κοιμόμαστε ήσυχοι. Προφανώς, δεν θα ξανακούσουμε για "έγκλημα" στη Θεσσαλονίκη. Αντε το πολύ πολύ να κλέψει κάνα πιτσιρίκι τσιγγες από το περίπτερο.

Κάτι μας λείπει, βέβαια, πως αυτοί δεν ήταν οι μόνοι "νομοί" της Θεσσαλονίκης. Πίσω από κάθε τέτοια "μεγάλη επιτυχία της ΕΛ.ΑΣ." πάντα βρίσκονται κάποιοι που έχουν να κερδίσουν και γι' αυτό συχνά συντονίζουν το ξεκαθάρισμα των λογαριασμών τους με τη βοήθεια της αστυνομίας. Είναι που είμαστε και εμείς κακεντρεχείς, είναι που και η αστυνομία δεν έχει καταφέρει να διώξει τις "σκιάς" από το όνομά της. Παλιοκατάσταση.

Διαβάζουμε, λοιπόν, στις εφημερίδες: "μεταξύ των 53 συλληφθέντων συγκαταλέγονται, ένα διευθυντικό στέλεχος του ΣΔΟΕ Θεσσαλονίκης (επιχειρηματίας της Επιχειρησιακής Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων του Σώματος), επιχειρηματίες, δύο ανώτερα τραπεζικά στελέχη κι ένα πρώην στέλεχος χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, δύο δικηγόροι,

ένας απότακτος κι ένας εν ενεργεία αστυνομικός, ένας δημοσιογράφος, ένας εφοριακός" (Καθημερινή, 17/01/2012). Δηλαδή κράτος. Δεν υπονοούμε, ωστόσο, πως το έγκλημα έχει διαβρωθεί από το κράτος, εννοούμε πως το έγκλημα και το κράτος είναι ο ένας και αυτός μηχανισμός. Το κράτος ορίζει με τον νόμο τι θα είναι παράνομο και τι νόμιμο, όχι για να προστατέψει την κοινωνία από τους "κακοποιούς" (να υποθέσουμε ότι για τους εαυτούς τους κρατάνε τον όρο του "καλοποιού";) αλλά για να ορίσει ποιες περιοχές θα βρίσκονται έξω από κάθε νομική ρύθμιση και θα τυγχάνουν ανάλογης διαχείρισης. Στη συνέχεια, το ίδιο το κράτος αναλαμβάνει να διεκπεραιώσει αυτή τη διαχείριση.

Και οι "αποκαλύψεις" συνεχίζονται: "Πρωταγωνιστές σε αυτό το κύκλωμα θεωρούνται ο 58χρονος ιδιοκτήτης νυκτερινών κέντρων Μάρκος Καραμπέρης που είχε εμπλακεί και στην υπόθεση Βατοπεδίου, ενώ στις τελευταίες δημοτικές εκλογές ήταν και υποψήφιος αντιπεριφερειάρχης Ημαθίας με τον συνδυασμό του κ. Κ. Βελόπουλου (ΛΑΟΣ)". Μετά τον εκτελεστή της μαφίας και υπονήφριο νομάρχη με τη Χρυσή Αυγή Χρήστο Ρήγα, άλλος ένας

εξάιρετος πολιτευτής. Είναι προφανές και ας μην κοροϊδευόμαστε: **τα κόμματα της άκρας δεξιάς, πέρα από τον πρακτορικό/παρακρατικό τους ρόλο, εκτελούν και χρέη εκπροσώπησης της μαφίας στην πολιτική σκηνή.** Τη στιγμή που το εγκληματικό κεφάλαιο και η μαύρη οικονομία αποτελούν μεγάλο μέρος της οικονομίας, δεν είναι λογικό "επιχειρηματίες" από αυτόν τον χώρο (της μαφίας) να διεκδικούν να ακουστεί και η φωνή τους στην κεντρική πολιτική σκηνή;

Όλο και πιο συχνά ακούμε τέτοιες ιστορίες και όλο και πιο λίγο ενδιαφέρον προκαλούν. Γιατί τα ίδια τα κανάλια επιτρέπουν να ακούγονται αυτά; Γιατί το ίδιο το κράτος μας τα λείπει έτσι χύμα και τσουβαλάτα; Αλλά μήπως δεν έχουν κι αυτόν τον ρόλο τα κάθε είδους "σκάνδαλα"; Να εξοικειώνουν, δηλαδή, το κοινό σιγά σιγά με το αδιανόητο που γίνεται καθημερινότητα. Και μιας και η κρίση κάνει τις εποχές να ζορίζουν και άρα το εγκληματικό κεφάλαιο να ανθίζει, ετοιμασθείτε αυτή την παράσταση του μπάτσου-κράτους-μαφιόζου-επιχειρηματία να την βλέπετε τόσο συχνά που στο τέλος θα την βαρεθείτε: που στο τέλος θα την ζήσετε, θα είναι το αφεντικό σας.

Όταν η ενδιάμεση συμφωνία πήγε στην άκρη...

Τον Σεπτέμβριο του 1995 υπογράφηκε στη Νέα Υόρκη η ενδιάμεση συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Μακεδονίας. Είχε προηγηθεί από τον Φεβρουάριο του 1994 και για ένα χρόνο περίπου η επιβολή του εμπορικού εμπάργκο από την Ελλάδα: ως ένα ακόμα μέσο πίεσης, ως μια ακόμα ένδειξη ακμαίου ιμπεριαλισμού... Και ακόμα πιο πριν, τα εθνικιστικά συλλαλητήρια, όπου σύσσωμο το ελληναριό ήθελε «τσεκούρι και φωτιά, στα γυφτοσκοπιανά σκυλιά». Και κατά κύριο λόγο όλα είχαν γίνει για το «όνομα». Το εμπάργκο, δηλαδή, και η επιθετική πολιτική γενικότερα. Όμως, ως δια μαγείας και με μια ντριπλά που θα τη ζήλευε και βραζιλιάνικο δεκάρι υπογραλίσει η ενδιάμεση συμφωνία, η οποία άφησε στην άκρη το ζήτημα του ονόματος της Μακεδονίας και άνοιξε ορίζοντες για εμπορικές συναλλαγές με ευνοϊκές συνθήκες για τα ελληνικά αφεντικά. Η Ελλάδα δέχτηκε το "Π.Γ.Δ.Μ." ως προσωρινή ονομασία, ώσπου να βρεθεί η οριστική λύση, αντιλαμβανόμενη ότι η δουλειά τότε ήταν η οικονομική διείσδυση στους δίπλα. Φαί-

νεται, λοιπόν, το ρόλο που έπαιζε και παίζει το «όνομα» για το ελληνικό κράτος απέναντι στη Μακεδονία. Ήταν και είναι ένα διαπραγματευτικό χαρτί στις διμερείς, αλλά και γενικότερα διακρατικές σχέσεις.

Και κάπως έτσι, το 2008, το ελληνικό κράτος χρησιμοποίησε και πάλι το ζήτημα του ονόματος για να ασκήσει βέτο στην απόφαση ένταξης της Μακεδονίας στο ΝΑΤΟ, παραβιάζοντας ουσιαστικά και τυπικά την ενδιάμεση συμφωνία. Και πού είναι το περίεργο; Το ελληνικό κράτος έκανε στροφή 180°, όπως είχε ξανακάνει, κρίνοντας ανάλογα με τα συμφέροντά του. Η Μακεδονία από την άλλη, κατήγγειλε την Ελλάδα στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, το οποίο τελικά και καταδίκασε την Ελλάδα, κάτι που δεν δείχνει να την πτοεί ιδιαίτερα. Και γιατί να πτοείται; Μήπως έπαψε (ή θα πάψει) να έχει λόγο για τα εσωτερικά του γειτονικού κράτους;

Το "Βρώμικο" 2011 "Πατέρα, το ΛΑ.Ο.Σ. πήρε την εξουσία"

Ίσως ο πιο επικίνδυνος επιτάφιος της μεταπολίτευσης να γράφτηκε μετά την Ευρωπαϊκή συμφωνία της 29ης Οκτωβρίου όταν η κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., περνώντας μέσα από δημοψηφίσματα και πρόωρες εκλογές άπλωσε το χέρι στους κωλοδεξιούς και τους φασίστες για τη δημιουργία της κυβέρνησης Παπαδήμου.

Οι αποφάσεις για τον τρόπο με τον οποίο το Ελληνικό Κράτος θα σταθεί απέναντι στην καπιταλιστική κρίση, το πώς θα εξασφαλίσει την τσέπη των ντόπιων αστών, αλλά και η στάση του απέναντι στους έως τώρα συμμάχους του είναι ζητήματα πολύ μεγάλα για να τα διαχειριστεί μια μόνο μερίδα, ένα μόνο κόμμα. Η ελληνική οικονομία είναι βουτηγμένη στην κρίση. Ενώ οι δουλειές γίνονται με τον γνωστό (όχι μόνο ελληνικό) τρόπο, μαύρα και υποτιμημένα, το κόλπο έχει φρακάρει και οι έλληνες αστοί δεν βγάζουν όσα θα ήθελαν. Λοιπόν αυτοί γνωρίζουν καλά από παλιά πως τα λεφτά στην τσέπη τους θα αυγατέψουν αν μας πληρώνουν ακόμα λιγότερο. Τίποτα καινούριο. Και πριν 10 χρόνια τα ίδια έκαναν. Μόνο που σε συνθήκες διεθνούς κρίσης, όπως είπαμε, το ζήτημα δεν αφήνεται πια στους ελιγμούς του κάθε μεμονωμένου μικρού ή μεγάλου αφεντικού, αλλά ανάγεται σε εθνικό ζήτημα. Η Πατρίδα απαιτεί θυσίες! Πάλι!

Και να λοιπόν που η ελίτ, η αφρόκρεμα της γενιάς του Πολυτεχνείου αντιλαμβάνεται την ιστορική αξία της άκρας δεξιάς...Ρε πως τα φέρνει ο καιρός! Γιατί, μπορεί το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και η Ν.Δ. να δίνουν τον καλύτερο εαυτό τους για να βρουν τον τρόπο με τον οποίο τα αφεντικά θα μας κάνουν να δουλεύουμε περισσότερο, παίρνοντας όλο και λιγότερα, γνωρίζουν όμως καλά ότι χρειάζονται και κάποιους άλλους που στις "δύσκολες στιγμές" θα βάλουν ένα χεράκι και θα εγγυηθούν ότι αυτές οι πολιτικές θα εφαρμοστούν. Και αυτοί δεν είναι άλλοι από τον συρφετό των ιστορικά ελληνόψυχων, ορθόδοξων οικογενειάρχων, γνήσιων απόγονων των Μαυροκορδών, του Μελλά, του Γριβιά της Χ, των ταγμασφαλατών και των χουντικών. Είναι ο εθνικός κορμός, αυτό το χαφιεδότσουρμπο που εκφράζεται από το τάχα "γραφικό και ανάγει λόγου" ΛΑ.Ο.Σ. Είναι αυτός ο εθνικός κορμός που έχει συνείδηση του ρόλου και της ιστορίας του.

Και ενώ ήμασταν έτοιμοι να δημοσιεύσουμε το παραπάνω κείμενο η τρέχουσα πολιτική επικαιρότητα μας πέρασε από την εσωτερική! Στις 12 Φλεβάρη, μετά από 2 και κάτι μήνες συγκυβέρνησης και στο παραπάνω πριν την κατάθεση του μνημονίου, ο Καρατζαφέρης απέσυρε την στήριξή του στην κυβέρνηση.

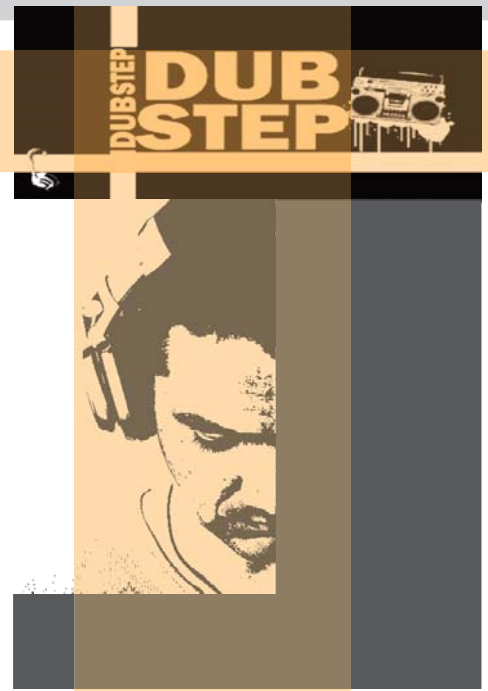
Βέβαια, όταν αποφάσισε να αποχωρήσει, οι αποφάσεις είχαν ήδη παρθεί, τα σχέδια είχαν καταστρωθεί και δρομολογηθεί. Βλέποντας, λοιπόν, τα ποσοστά του κόμματός του να πέφτουν χωρίς σταματημό, είτε να αλλάξει ρότα και να ξαναρχίσει την παλιά καλή αντικομμουνιστική ρητορική με δηλώσεις του στυλ "δεν θα επιτρέψω οι καταστάσεις να φέρουν το Κ.Κ.Ε. στην εξουσία" κι άλλα τέτοια επικο-μετικά. Όπως και να το δει κανείς, οι εκλογές δεν είναι απίθανο σενάριο και τα αυτιά των ελληνόψυχων ψηφοφόρων, που με καθόλου καλό μάτι δεν είδαν τη συγκυβέρνηση αυτή, πρέπει να χαϊδεύονται.

Σε κάθε περίπτωση, όποια γνώμη κι αν έχει κανείς για τύπους σαν τον Γεωργιάδη και τον Βορίδη, θα πρέπει να προσπαθήσει πολύ για να μη δει ότι με αυτή την "ιερή συμμαχία" (που ξεκίνησε στηρίζοντας την κυβέρνηση Παπαδήμου και συνέχισε τασσόμενη στο πλευρό του ακραίων φασίστα Σαμαρά) το ελληνικό κράτος όχι μόνο δεν "κινδύνευσε να καταρρεύσει", αλλά και ότι ο σκληρός του πυρήνας συσπειρώνεται, αναλαμβάνει αποκάλυπτα πια θέσεις εξουσίας και οργανώνει αποφασιστικά το πώς θα μας πατήσει ακόμα πιο "αποτελεσματικά" στον σβέκο.

Watch your dubstep!

Η μουσική έχει τους κανόνες της. Ένας από αυτούς είναι ότι οι μουσικές του δρόμου δεν ξεπηδάνε από τα studio δισκογραφικών εταιριών που ψάχνουν να καινοτομήσουν πάνω στις νέτες, ώστε να πλασάρουν στην αγορά ένα ανταγωνιστικό προϊόν. Πολλές φορές, δεν χρειάζονται καν νέτες και κανόνες από ωδεία. Από τα πρώτα blues της Νέας Ορλεάνης, όπου οι μουσικοί βασίζονταν πάνω στον αυτοσχεδιασμό και όχι σε μουσικά μοτίβα, από τα πρώτα hip hop μιξαρίσματα, όπου οι djs έπαιζαν μουσική με ένα μείκτη, δύο πικάπ και ένα μικρόφωνο, χρησιμοποιώντας το πικάπ ως νέο μουσικό όργανο. Από την πανκ που παραβίασε κάθε παλιό μουσικό μοτίβο παίζοντας στα δικά της στάνταρ και την electro, όπου ο υπολογιστής και τα πειράγματα στις συχνότητες των ήχων έγιναν νέα όπλα στη μουσική φαρέτρα. Και τον κόσμο τους, τον ένωσε κάτι περισσότερο από τον ήχο. Το ενοποιητικό στοιχείο ήταν η ίδια κουλτούρα, η κοινή ταξική καταγωγή, η απέχθεια για το mainstream και τη σαπίλα του κόσμου αυτού· ήταν εν τέλει ο δρόμος όπου ανέπτυσσαν τους δικούς τους κώδικες επικοινωνίας, καθώς και κοινές συμπεριφορές. Και κάπως έτσι, με διάφορες δηλαδή αλληλοεπηρεάζουσες και καινοτομίες έπαιρναν μια κατάσταση από το σημείο Α και την οδηγούσαν στο σημείο Β, σαν να είχαν να κάνουν με μουσικές χημικές αντιδράσεις.

Στα τέλη της δεκαετίας του '90 μια ομάδα από djs στο Νότιο Λονδίνο έκανε κάτι τέτοιο. Ονόματα όπως ο El-B, ο Zed Bias και αργότερα ο Kode9, ο Plastician, ο Benga, ο

βιβλιοπαρουσιάσεις βιβλιοπαρουσιάσεις βιβλιοπαρουσιάσεις βιβλιοπαρουσιάσεις βιβλιοπαρουσιάσεις

Αρχείο 71 Αρχείο 71 Αρχείο 71 Αρχείο 71 Αρχείο 71 Αρχείο 71 Αρχείο 71 Αρχείο 71 Αρχείο 71 Αρχείο 71

Αρχείο 71 Αρχείο 71 Αρχείο 71 Αρχείο 71 Αρχείο 71 Αρχείο 71 Αρχείο 71 Αρχείο 71 Αρχείο 71 Αρχείο 71

Μπορεί σε κάποιους η λέξη αυτομόρφωση να μην σημαίνει τίποτα και άλλοι να τη θεωρούν εύκολη υπόθεση. Η πραγματικότητα είναι όμως ότι οι αυτομορφωτικές διαδικασίες δεν είναι αυτοφείς· χρειάζονται μέθοδο, κόπο και επιμονή. **Είναι όμως μονόδρομος, αν σκεφτεί κανείς ότι την προπαγάνδα των αφεντικών δεν την καταρρίπτει κανείς με κατάρτες και αναθέματα.** Αλλά και ότι ουδέποτε οι κινηματικές απόψεις που θέλουν να διεκδικούν μια αξιοπρέπεια και μια μαχητικότητα φτιάχτηκαν αυτόματα και με αυτονόητους τρόπους. Αντιθέτως, χρειάζονται συλλογική εργασία, σκέψη και φυσικά τα αναλυτικά εργαλεία και οι αντίστοιχες υποδομές. Δεν διεκδικούμε για τους εαυτούς μας ότι έχουμε λύσει όλα αυτά τα ζητήματα, ούτε καν ότι τα κάνουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, αλλά ότι έχοντας αυτά στο κεφάλι μας, προσπαθούμε με τις όποιες αδυναμίες μας (και είναι πολλές) να κατανοήσουμε τον κόσμο γύρω μας.

Μία από τις δραστηριότητες της ομάδας είναι η διεξαγωγή μικρών συζητήσεων με αφορμή κάποιο βιβλίο που αξιολογούμε ως χρήσιμο. Το αρχικό μας σκεπτικό ήταν να αποτελέσει ένα κίνητρο για εμάς προφανώς να διαβάζουμε αλλά και αφετέρου το διάβασμα μας να μπορεί να είναι πιο συγκροτημένο και παραγωγικό σε άμεση συνάρτηση με τα υπόλοιπα τα οποία κάνουμε. Τα βιβλία που επιλέγουμε ιστορικά, πολιτικά, κοινωνιολογικά, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις πρόσφατες εκδόσεις, προκύπτουν απ'τη δουλειά που γίνεται στο εσωτερικό των ομάδων.

Οι συζητήσεις αυτές πραγματοποιούνται στο αυτομορφωτικό εγχείρημα αρχείο 71. Το **αρχείο 71** είναι ένα χώρος που δημιουργήθηκε από τις αυτόνομες πολιτικές ομάδες μιγάδα, metro tools, σαχ ως μια χρήσιμη υποδομή οργανωμένη από τα κάτω, ένα εργαλείο για το κίνημα στη βάση της οποίας υπάρχουν ως βασικές προϋποθέσεις, η συλλογική εργασία, η συλλογική σκέψη και κριτική.

Στόχος μας είναι μέσα απ' αυτό το εγχείρημα να μετατρέψουμε τις γνώσεις και τις δεξιότητές μας από άχρηστες και υποτιμημένες που θεωρούνται σε κοινωνικά χρήσιμες και πολιτικά παραγωγικές. Αποτελείται από τους εξής τομείς:

- τη βιβλιοθήκη**, που περιλαμβάνει βιβλία ιστορικά, πολιτικά, κοινωνιολογικά, φιλοσοφικά
- το κινηματικό αρχείο**, με αντικείμενο τη συλλογή, την αρχειοθέτηση και αποδελτίωση έντυπου υλικού από τον αριστερό, αυτόνομο και ευρύτερο αντιεξουσιαστικό χώρο
- το ημερολόγιο**, με αντικείμενο την ηλεκτρονική αρχειοθέτηση σε βάση δεδομένων ρεπορτάζ και άρθρων της επικαιρότητας από τον καθεστωτικό τύπο
- το οπτικοακουστικό υλικό**, που συλλέγει ντοκιμαντέρ και φωτογραφικό υλικό
- τις εκδόσεις.**

Το υλικό του Αρχείου είναι προσβάσιμο σε άτομα και συλλογικότητες που επιθυμούν να το αξιοποιήσουν για αυτομορφωτικούς και κινηματικούς σκοπούς. Όσοι και όσες ενδιαφέρονται μπορούν να επισκέπτονται κάθε **Πέμπτη 5.00-8.00μμ και Σάββατο 12.00-4.00μμ** την κατάληψη του αρχείου 71 (Καλλιδρομίου και Ζωσιμάδων).

βιβλιοπαρουσίαση από την αυτόνομη πολιτική ομάδα σαχ στο αρχείο 71

Παρακάτω είναι οι κάρτες-κάλεσμα όσων έχουν γίνει ήδη. Ευελπιστούμε να πραγματοποιείται μία κάθε μήνα.

**RIOT
GIRLS
NOT
DEAD**

love after war

happy valentine's day

Ο Αιγυπτιακός Στρατός στη σέντρα

“Οι Ultras είναι εδώ. Το ξέρω γιατί είναι οι μόνοι που την ώρα που αντιμετωπίζουν με μαχητικότητα τις CSF (Κεντρικές Δυνάμεις της Ασφάλειας) τραγουδάνε τους ύμνους τους”¹.

Το έχουν αυτό το καλό οι εξεγέρσεις. Ξαναφέρνουν στην επιφάνεια τον πολιτικό χαρακτήρα κάθε πτυχής του κοινωνικού· αμβλύνουν την κυριαρχία της διαχωρισμένης πραγματικότητας όπου το πολιτικό αντιμετωπίζεται ως κάτι πλήρως αποκομμένο από την καθημερινότητα. Αυτό φάνηκε ξεκάθαρα και στην περσινή εξέγερση στην Αίγυπτο. Τότε, στην πλατεία Ταχρίρ του Καΐρου αρκετοί έμοιζαν να αιφνιδιάζονται που ανάμεσα στις τάξεις των διαδηλωτών υπήρχαν πολλοί οργανωμένοι οπαδοί (Ultras) διαφορετικών ομάδων, οι οποίοι μάλιστα είχαν συνάψει κάποιου είδους “εκεχειρία” μεταξύ τους και οι οποίοι συμμετείχαν με ιδιαίτερη αποφασιστικότητα στις συγκρούσεις με τις δυνάμεις καταστολής: “Πριν από την επανάσταση, οι οπαδοί ήταν κλεισμένοι μέσα στα γήπεδα κι έτσι ο κόσμος δεν ήξερε πολλά γι’ αυτούς. Μετά την επανάσταση πολλά άλλαξαν κι έγιναν πιο δημοφιλείς. Πλέον, οι οπαδοί περιγράφονται ως αποφασιστικοί και γενναίοι τύποι” (Al-Jazeera, 21/11/2011). Αυτοί, λοιπόν, οι “αποφασιστικοί και γενναίοι τύποι” που εκτός από οπαδοί είναι (στη μεγάλη τους πλειοψηφία) και άνεργοι ή μερικώς απασχολούμενοι νεολαίοι, φαίνεται να έχουν καθίσει στο στομάχι των στρατιωτικών που εξακολουθούν να κάνουν κουμάντο στη χώρα. Και τους έχουν κάσει στο στομάχι όχι λόγω κάποιας ανεξήγητης “εκδικητικής μανίας”, αλλά επειδή πρόκειται για ένα κομμάτι του προλεταριάτου το οποίο δυσκολεύονται να “το κάνουν καλά” και το οποίο ακριβώς επειδή βρίσκεται στον πάτο του βαρελιού επιδεικνύει μια μαχητικότητα που δεν έχει να κάνει γενικά και αφηρημένα με το “δίκιο”, αλλά πολύ συγκεκριμένα με την καθημερινή επιβίωση: “Οι Ultras, από τη δημιουργία τους ακόμα, βρίσκονταν πάντοτε στο στόχαστρο της κρατικής ασφάλειας. Γι’ αυτό ανέπτυξαν δεξιότητες που η μεσαία τάξη δεν αναγκάστηκε ποτέ να αναπτύξει. Κι εδώ να προσθέσουμε ότι προέρχονται από περιβάλλοντα όπου αυτές οι δεξιότητες είναι αναγκαίες σε καθημερινή βάση και λειτουργούν ως μηχανισμοί απαραίτητοι για την επιβίωση”².

Είναι, λοιπόν, τουλάχιστον βλακώδες να υποστηρίξει κανείς ότι το μακελειό που σημειώθηκε στον ποδοσφαιρικό αγώνα μεταξύ Αλ-Μασρί και Αλ-Αχλύ στο Πορτ Σάιτ την 1η Φλεβάρη, είναι άλλο ένα περιστατικό οπαδικής βίας· ότι εκείνοι που πριν από έναν χρόνο έπαιζαν το κεφάλι τους κορώνα γράμματα και στήριζαν ο ένας τον άλλο απέναντι στους μπάτσους, τον στρατό και τους κάθε είδους παρακρατικούς, σφάχτηκαν έτσι απλά μεταξύ τους. Είναι, επίσης, και αρκετά επικίνδυνο γιατί με τον τρόπο αυτό κλείνει κανείς τα μάτια μπροστά σε μια πολύ πιο σύνθετη, συγκρουσιακή και ρευστή πραγματικότητα. Με άλλα λόγια, οι 70 νεκροί και οι περίπου χίλιοι τραυματίες είναι το αποτέλεσμα μιας σειράς καθόλου

τυχαίων επιλογών (όπως το να είναι οι πόρτες του γηπέδου κλειδωμένες, όπως το να κλείσουν τα φώτα και να απομακρυνθούν οι μπάρες που χωρίζαν τις κερκίδες των οπαδών των δύο ομάδων, όπως το να εμφανιστεί ο στρατός και να αρχίσει να πυροβολάει στον αέρα για να διαλύσει το πλήθος). Ο αμερικανός προπονητής της εθνικής ομάδας της Αιγύπτου, Bob Bradley, που βρισκόταν μέσα στο γήπεδο την ώρα της σφαγής μιλάει χωρίς περιστροφές: “Ήταν ξεκάθαρα ότι η όλη κατάσταση δεν είχε να κάνει με την οπαδική βία, όπως λεγόταν αρχικά. Το θέμα δεν ήταν ότι οι οπαδοί έχασαν τον έλεγχο. Το θέμα ήταν ότι επρόκειτο για κάτι προσχεδιασμένο, για μια σφαγή. Και γι’ αυτό υπάρχουν διάφορα ερωτήματα και γι’ αυτό τις τελευταίες ημέρες σημειώθηκαν συγκρούσεις γύρω από την Πλατεία Ταχρίρ. Οι νέοι άνθρωποι κοινοποιούν και πάλι τα συναισθήματά τους για την πολιτική κατάσταση της χώρας και για τα όσα έχουν συμβεί από την περσινή επανάσταση και μετά”. Και όντως, οι πολυπληθείς διαδηλώσεις που ακολούθησαν τις επόμενες ημέρες και οι πολύωρες συγκρούσεις στο Καΐρο (έξω από το Υπουργείο Εσωτερικών) δεν αφήνουν και πολλά περιθώρια “παρερμηνειών” για το ποιος ευθύνεται και ποιος ωφελείται από παρόμοιες καταστάσεις.

Εκείνοι που ευθύνονται και εκείνοι που ωφελούνται δεν είναι άλλο από τις δυνάμεις της αντεπανάστασης που προσπαθούν αδιάκοπα και με τεράστια πυγμή να συντρίψουν κάθε κύτταρο αντίστασης μέσα στην αιγυπτιακή κοινωνία· να τσακίσουν εκείνους που, παρόλο το θάνατο και τον φόβο, επιμένουν ακόμα να αμφισβητούν έμπρακτα την κυριαρχία του στρατού, αποδεικνύοντας ότι δεν είναι καθόλου διατεθειμένοι να παραδοθούν αμαχητί. Η σφοδρότητα με την οποία τα σώματα του στρατού και της αστυνομίας επιλέγουν να απαντήσουν στα παρεπόμενα των περσινών εξεγέρσεων είναι βασικό και διαρκές γνώρισμα της στρατηγικής τους. Και πώς αλλιώς, αφού αυτό που διακυβεύεται είναι ο πολιτικός τους ρόλος; Γιατί, φυσικά, το ότι βγήκε από τη μέση ο Μουμπάρακ, καθόλου δεν σημαίνει ότι άλλαξαν οι συσχετισμοί δυνάμεων και οι ισορροπίες. Οι στρατιωτικοί συνεχίζουν να κατέχουν την εξουσία και να βάζουν το ένα γκολ μετά το άλλο. Τουλάχιστον, εδώ που τα λέμε, δεν παίζουν σε άδειο γήπεδο...

σημειώσεις:

¹ Διαδηλωτής στην Πλατεία Ταχρίρ, Al-Jazeera, 21/11/2011.

² Η Rabab El-Mahdi, καθηγήτρια πολιτικών επιστημών στο Αμερικανικό Πανεπιστήμιο του Καΐρου και η οποία έκανε τις συγκεκριμένες δηλώσεις στο Al-Jazeera τον περασμένο Νοέμβρη, δεν φαίνεται να έχει και πολύ άδικο...

Μαζικές αντικυβερνητικές πορείες, με τις οπαδικές σημαίες σε πρώτο πλάνο.

Το Υπουργείο Εσωτερικών για άλλη μια φορά αποτέλεσε τον “τελικό προορισμό” των διαδηλώσεων μετά τη σφαγή στο Πορτ Σάιτ.

Habent sua fata libelli

Σημειώσεις για την κρίση ή πώς οι απόψεις αποκτούν τη δική τους ζωή

Προφανώς η προσπάθεια να κατανοήσεις το κόσμο γύρω σου, με έναν τρόπο που όχι μόνο να εξηγήει επαρκώς αυτά που βιώνουμε, αλλά και να υποδεικνύει κατευθύνσεις προς τις οποίες θα πρέπει να κινηθούμε, δεν είναι εύκολο πράγμα. Ενώ επίσης προφανώς, το να ξεκινήσεις με μία σφιχτή δογματική ματιά που προσπαθεί να στριμώξει την πραγματικότητα δεν είναι απλώς να τα μάθουμε. Το ζήτημα είναι να μπορούμε να τα μεταφράζουμε. Τα απαραίτητα εργαλεία γι' αυτή τη μετάφραση μπορεί να τα βρει κάποιος μόνο στην καθημερινή συνθήκη εκμετάλλευσής του και στη συμμετοχή στα κινήματα ανταγωνισμού ως προς αυτήν".

ριοδικό σχιζό στα τεύχη #2 και #6 αντίστοιχα), με τις οποίες προσπαθήσαμε να διατυπώσουμε μια αρχική άποψη. Όπως λέγαμε και τότε, η θέση μας "σε καμία περίπτωση δεν είναι ολοκληρωμένη. Μπορεί να ιδωθεί ως μια πρώτη τοποθέτηση πάνω σε έναν διάλογο που έχει ανοίξει εδώ και καιρό γύρω από την κρίση, τον χαρακτήρα και τις αιτίες της. Θα επανέλθουμε στο μέλλον". Παρακάτω, θα προσπαθήσουμε να προχωρήσουμε σε κάποιες διευκρινήσεις για τα όσα υποστηρίξαμε, αναγνωρίζοντας για άλλη μια φορά ότι τα όσα λέγονται σε καμία περίπτωση δεν έχουν ένα χαρακτήρα τελικής τοποθέτησης.

1) Οι πορτοκαλί σελίδες

"Η γλώσσα των αφεντικών όμως, έχει συντακτικό και γραμματική εχθρικά προς εμάς και το ζήτημα δεν είναι απλώς να τα μάθουμε. Το ζήτημα είναι να μπορούμε να τα μεταφράζουμε. Τα απαραίτητα εργαλεία γι' αυτή τη μετάφραση μπορεί να τα βρει κάποιος μόνο στην καθημερινή συνθήκη εκμετάλλευσής του και στη συμμετοχή στα κινήματα ανταγωνισμού ως προς αυτήν".

Η προσπάθειά μας να μιλήσουμε για την κρίση, το παρελθόν και το μέλλον της, δεν είναι μια προσπάθεια να κατανοήσουμε την "οικονομία". Η "οικονομία" διδάσκεται σε πανεπιστήμια τύπου ΑΣΟΕΕ και ουδεμία σχέση, πέρα από την κριτική, μπορεί να έχει με τα κινήματα. Το πρόβλημα με την απορία όλων μας απέναντι στις εξελίξεις, όπως αυτές παρουσιάζονται στις εφημερίδες και στα δελτία ειδήσεων, δεν είναι απλώς ένα πρόβλημα που έχει να κάνει με την έλλειψη γνώσεων και γι' αυτό δεν λύνεται με την ανάγνωση εγχειριδίων μικρο- ή μικρο-οικονομίας και μόνο.

Ζούμε σε έναν κόσμο όπου η επίσημη οικονομική ανάγνωση μοιάζει να είναι η μόνη λογική εξήγηση. Οι πίνακες και τα διαγράμματα των οικονομικών μοιάζουν να είναι η αρχή και το τέλος των πάντων και αυτό το βιώνουμε καθημερινά. Όμως αυτή δεν είναι η πραγματική πραγματικότητα, είναι μια ψεύτικη, αλλά πλήρως λειτουργική πραγματικότητα.

Τι σημαίνει, όμως, "πλήρως λειτουργική ψεύτικη πραγματικότητα"; Σημαίνει το έξης: τα αφεντικά και οι διανοούμενοι τους έχουν αναπτύξει τα εργαλεία και τις αντιλήψεις που τους επιτρέπουν να κινούνται στον κόσμο. Τα εργαλεία αυτά είναι έτσι δομημένα ώστε να αποκρύπτουν την πραγματικότητα της ταξικής εκμετάλλευσης και του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, παρουσιάζοντας τα όλα ως μια "φυσιολογική και δικαιολογημένη κατάσταση". Λέμε, δηλαδή, πως αυτά που λένε είναι ψέματα και πως πρέπει απλώς να τα αρνηθεί κανείς; Όχι. Οι θεωρίες των αφεντικών για την οικονομία είναι πλήρως λειτουργικές, και δεν θα μπορούσε να είναι αλλιώς. Δεν μιλάμε εδώ για μια περίπτωση όπου κάποιος λέει ένα "ψέμα" για να κοροϊδέψει τους γύρω του, πολύ περισσότερο που αυτά που λένε και κάνουν (και παρουσιάζονται ως οικονομική θεωρία) είναι όντως αποτελέσματα έρευνας και διεκδικούν μια "αδιαμφισβήτητη εγκυρότητα". Θέλουμε να πούμε πως οι διάφορες επίσημες οικονομικές εξηγήσεις σκοπό δεν έχουν να παραπλανήσουν, αλλά πολύ περισσότερο να περιγράψουν τον κόσμο μέσα από τα μάτια

των αφεντικών. Δεν μπορεί κάποιος από την σκοπιά του ταξικού ανταγωνισμού να τις μελετήσει για να βρει πού είναι το λάθος τους και να ξεμπερδέψει μαζί τους, γιατί "λάθος" δεν υπάρχει. Αντίθετα, μπορεί να πειστεί ο ίδιος για το δικό του λάθος και τίποτα άλλο.

Έχουμε έναν πραγματικό κόσμο με τη βία και την εκμετάλλευσή του και έχουμε και ένα διαφορετικό, παράλληλο του πραγματικού, επίπεδο που αντιστοιχεί και ερμηνεύει ένα προς ένα τα στοιχεία του πραγματικού επιπέδου. Αν κινείσαι στο πλαίσιο αυτού του επιπέδου μπορείς να ζεις μια κατάσταση ψεύτικη, αλλά τίποτα δεν μπορεί να σου αποδείξει ή υποδείξει την πραγματικότητα γιατί όλα μοιάζουν να ταυρίζουν σωστά. Η οικονομική επιστήμη είναι σαν το παραλήρημα ή το όνειρο. Όσο βρίσκεσαι εντός του, τίποτα δεν μπορεί να σε πείσει πως τα πράγματα έχουν αλλιώς. Αυτός είναι ο φετιχιστικός χαρακτήρας της οικονομίας και γι' αυτό όποιος θέλει να τον πολεμήσει πρέπει πρώτον να ξεπεράσει τα σκοτάδια του αναλφαβητισμού του και ταυτόχρονα να ξεκινήσει μια ερμηνεία έξω και ενάντια από την πολιτική οικονομία των πανεπιστημίων. Πρέπει να φτιάξει έναν δρόμο διαφορετικό από αυτόν των πορτοκαλί σελίδων, μιας και η αρχή του νήματος για την έξοδο από τον λαβύρινθο βρίσκεται στην κεντρικότητα της ταξικής εκμετάλλευσης και στη συμμετοχή στον αγώνα εναντίον της.

2) Το αυγό και η κότα

Αρχίζοντας να μιλάμε για την κρίση, το πρώτο που επαναφέραμε ήταν το γνωστό σχήμα του κύκλου του κεφαλαίου X-E-X' στην ανεπτυγμένη του μορφή: X-E¹⁰⁰ ... Π... E'-X+ΔX. Ο καπιταλιστής με το κεφάλαιό του (X) αγοράζει τα εμπορεύματα, μέσα παραγωγής, πρώτες ύλες κλπ (μπ) και προσλαμβάνει εργάτες (εδ). Τα βάζει όλα αυτά στην παραγωγή (Π) και παράγει ένα νέο εμπόρευμα μεγαλύτερης αξίας από το αρχικό (E'), το οποίο αν το πουλήσει θα ξαναπάρει το αρχικό του κεφάλαιο (X) συν μια υπεραξία (ΔX). Λέγαμε: "Έχουμε δηλαδή έναν κύκλο, μια απαραίτητη διαδοχή γεγονότων που παράγει κέρδος για τον ιδιοκτήτη. Τώρα, κάθε κόλλημα σε αυτή τη διαδικασία θα εμποδίσει και θα παγώσει τον κύκλο του εμπορεύματος και άρα την παραγωγή κέρδους για τα αφεντικά". Και πιο κάτω: "Μία κρίση, η οποία μοιάζει χρηματιστηριακή, αλλά δεν είναι. Η πηγή της είναι η τεχνολογική εντατικοποίηση, η μείωση της καταναλωτικής δύναμης των εργατών, η ανεργία. Η πηγή της κρίσης είναι η αδυναμία/παρεμπόδιση να καταναλώσουν οι εργάτες τον πλούτο που οι ίδιοι παράγουν. Υπερσυσσώρευση μοιάζει να λέγεται αυτό".

Υπερσυσσώρευση ή υποκατανάλωση; Αυτό είναι το ερώτημα που μοιάζει να καλείται να απαντήσει κάθε φορά που πρέπει να τοποθετηθεί κάποιος για την κρίση. Νομίζουμε ήμασταν ξεκάθαροι: Υπερσυσσώρευση (εμπορευμάτων) και υποκατανάλωση (εμπορευμάτων) είναι ακριβώς το ίδιο πράγμα. Ακόμα, υπερσυσσώρευση (...E-) και υποκατανάλωση (-X') είναι ακριβώς το ίδιο και με την έλλειψη ρευστότητας (X-), την ανεργία (-εδ...), τη στασιμότητα στην παραγωγή (...Π...). Από τη στιγμή που ο κύκλος του κεφαλαίου έχει σκουριάσει και δεν κινείται με την "επιθυμητή" ταχύτητα, τότε κάθε σημείο του κύκλου είναι εξίσου σταματημένο. Πώς θα μπορούσε να ήταν αλλιώς;

Γιατί όμως επιλέγουμε να μιλάμε για υπερσυσσώρευση τελικά; Ο κύκλος που περιγράφουμε ακριβώς παραπάνω δεν είναι κάποιο φυσικό φαινόμενο, όπως ο κύκλος του νερού. Είναι ο τρόπος άντλησης υπεραξίας του κεφαλαίου από την εργατική δύναμη. Είναι ο τρόπος που τα αφεντικά εκμεταλλεύονται τον εργάτη τους στον καπιταλισμό. Γι' αυτό και κάθε βήμα του δεν μπορεί να ιδωθεί χωριστά, αλλά ενιαία, σαν διαδικασία. Αυτό είναι το κεφάλαιο· αυτή η διαδικασία στο σύνολό της είναι η ύπαρξή του. Τα εμπορεύματα που μένουν στις αποθήκες είναι κεφάλαιο με τη μορφή του εμπορευματοικού κεφαλαίου που δεν αξιοποιείται, τα ακινητοποιημένα μέσα παραγωγής είναι παραγωγικό κεφάλαιο που δεν αξιοποιείται, τα χρήμα που μένει φυλαγμένο είναι χρηματικό κεφάλαιο που δεν αξιοποιείται. Δεν έχουμε κάποια υπερσυσσώρευση απούλητων εμπορευμάτων, αλλά έχουμε υπερσυσσώρευση κεφαλαίου και ο λόγος είναι γιατί δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί επαρκώς η αναγκαία συνθήκη που θέτει τον όλο μηχανισμό σε κίνηση: η παραγωγή υπεραξίας από την εργασία των εργατών.

Οπότε έχει κάποια σημασία το να μπορείς να καταλάβεις την πηγή της σημερινής κρίσης; Ποιο το νόημα από τη στιγμή που όλες οι εξηγήσεις είναι λειτουργικές; Πράγματι, από τη στιγμή που ο κύκλος του κεφαλαίου έχει σταματήσει συνολικά, η εμπειρία δεν είναι επαρκής για να παραγάγει συμπεράσματα. Εμείς όμως πιστεύουμε πως έχει μεγάλη σημασία, γιατί κατανοώντας τη γενεαλογία της κρίσης ταυτόχρονα καταλαβαίνεις και τι πρέπει να δεχτείς και τι όχι. Καταλαβαίνεις πώς πρέπει να κινηθείς. Γιατί αν βλέπεις στην κρίση μια υπερσυσσώρευση εμπορεύματος, τότε μια νεοκεϋνσιανή φιλολογία μοιάζει απαραίτητη. Αν το κεφάλαιο αναγκάζεται από το κράτος να δώσει λεφτά στους καταναλωτές (ώστε με αυτά τα λεφτά να αγοράσουν τα υπερσυσσωρευμένα προϊόντα), τότε ο κύκλος θα ξαναρχίσει να κινείται και θα βγαίναμε από την κρίση. Αυτό, λέει η φιλολογία, πως δεν γίνεται γιατί το κάθε

αφεντικό κοιτώντας το ατομικό του συμφέρον δεν βλέπει το συλλογικό του συμφέρον (των αφεντικών), πως ενώ θα ήταν χαρούμενο αν όλοι γύρω του, με εξαίρεση το ίδιο, έδιναν αυξήσεις στους υπαλλήλους τους, κανείς δεν παίρνει την πρωτοβουλία να το κάνει πρώτος και για αυτό το κράτος προχωρά σε παρεμβάσεις για το γενικό καλό (του κράτους, των αφεντικών και των εργατών τους).

Το κράτος όμως δεν είναι κάποιου είδους ανεξάρτητο και ουδέτερο εργαλείο που μπορεί να διεκδικήσει τα συμφέροντα όλων (τα οποία, φυσικά, δεν είναι και κοινά). Το κράτος είναι ο εγγυητής της ταξικής σχέσης εκμετάλλευσης. Το κράτος είναι αυτό που, όταν χρειαστεί, θα ασκήσει την ταξική βία κατά των εργατών.

Παρόλ' αυτά, η συγκεκριμένη κρίση δεν ξεκίνησε από κάποια ανισορροπία στους δείκτες της οικονομίας όπου περιμένει το κρατικό χέρι (ή το άρατο χέρι) για να τους ρυθμίσει. Δεν ξεκίνησε από κάποια αποθήκη απούλητων προϊόντων. Ξεκίνησε από τους σκληρούς ταξικούς αγώνες σε όλον τον κόσμο τις δεκαετίες '60-'70, την αντιμετώπιση των αφεντικών, την απορρύθμιση δηλαδή που προκάλεσαν οι ίδιοι οι εργάτες και την ανικανότητα των αφεντικών έκτοτε να ξαναγυρίσουν στην "ομαλότητα". Γι' αυτό και καμία σοσιαλδημοκρατία, κανένας κρατικός πατερναλισμός και καμία κενυσιανή αποδοκιμασία των golden boys και της "χρηματοπιστηριακής οικονομίας" δεν πρόκειται να μας γλιτώσουν από αυτά που σχεδιάζονται εναντίον μας.

3) Συντηρώντας την εργατική τάξη

"Ανεργία για τα αφεντικά σημαίνει αναξιοποίητοι πόροι. Σημαίνει χέρια που θα μπορούσαν να εργάζονται (για αυτούς) παράγοντας υπεραξία, χέρια που τώρα αδρανούν. Μήπως βρέθηκε επιτέλους το μοναδικό σημείο που οι εργάτες έχουν κοινό με τα αφεντικά τους; Όχι, βέβαια. Όταν τα αφεντικά μιλάνε για αναξιοποίητους πόρους, αναφέρονται μόνο στην περίπτωση

που οι εν λόγω πόροι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν με κερδοφόρο τρόπο. Αυτό εν μέσω κρίσης, όπου ο κύκλος του εμπορεύματος έχει σκουριάσει (και σκουριάζει όλο και περισσότερο), μεταφράζεται στην ανάγκη άντλησης περισσότερης εργασίας από όλο και λιγότερους εργάτες".

Και είναι πράγματι "αναξιοποίητοι πόροι" οι άνεργοι. Τα αφεντικά όντως θα προτιμούσαν να εκμεταλλεύονταν την εργατική τους δύναμη από το να την αφήνουν να σαπίζει. Με την προϋπόθεση, όμως, πως θα την εκμεταλλεύονταν επαρκώς. Αυτό εν μέσω κρίσης είναι αδύνατο και γι' αυτό η ανεργία θα συνεχίσει να αυξάνει. Υπάρχει, βέβαια, μια πολύ συγκεκριμένη παρανόηση. Μια παρανόηση που λέει πως από τη στιγμή που τα αφεντικά εξαρτώνται από την εκμετάλλευση της εργατικής δύναμης του εργάτη, δεν θα την πειράξουν κιόλας. "Χωρίς εσένα γρανάζι δεν γυρνά, εργάτη μπορείς χωρίς αφεντικά" φωνάζεται στις διαδηλώσεις (και καλώς γίνεται), αλλά ο κάθε εργάτης ξέρει πως για το αφεντικό του δεν είναι τίποτα να τον πετάξει στο δρόμο ή και να επιλέξει τη φυσική του εξόντωση. Πώς εξηγείται η ταυτόχρονη αναγκαιότητα της εργατικής δύναμης και η ταυτόχρονη μαζική καταστροφή της; Πώς εξηγούνται οι πόλεμοι και οι λιμοί ή ακόμα και τα ναζιστικά στρατόπεδα εξόντωσης και οι γενοκτονίες;

Είναι σίγουρο ότι τα αφεντικά εξαρτώνται απόλυτα από την ύπαρξη και εκμετάλλευση της εργατικής δύναμης της εργατικής τάξης. Της εργατικής τάξης όμως στο σύνολο της, και όχι του κάθε μεμονωμένου εργαζόμενου. Αν η εξόντωση ενός μέρους της εργατικής τάξης κάνει την υπόλοιπη πιο πειθαρχημένη και πιο εκμεταλλεύσιμη, τότε τα αφεντικά δεν θα διστάσουν δευτερόλεπτο να προχωρήσουν στις πιο άγριες σφαγές. Το έχουν ξανακάνει και θα το ξανακάνουν.

Ο καπιταλισμός έχει ανάγκη την εργατική τάξη και γι' αυτό φροντίζει για την αναπαραγωγή της. Αυτό σημαίνει πως το κεφάλαιο πρέπει να μεριμνήσει για την αναπαραγωγή του διπλού

χαρακτήρα του εργάτη. Από την μια πρέπει να παράγονται εργάτες με την υλικότητά τους σε επαρκή ποσότητα. Να έχουν φαγητό και σπίτι, να είναι υγιείς και καινοί να αντεπεξέλθουν στις ανάγκες του κεφαλαίου. Από την άλλη όμως, κι αυτό είναι εξίσου σημαντικό, θα πρέπει να είναι και επαρκώς "εκμεταλλεύσιμοι", θα πρέπει οι αγώνες τους να μην δημιουργούν εμπόδια, θα πρέπει το επίπεδο ζωής τους να μην ξεφεύγει τόσο ώστε η εκμετάλλευση να γίνεται αδύνατη, θα πρέπει το κόστος τους να είναι τόσο χαμηλό όσο ζητάνε οι εκάστοτε καιροί. Και σε εποχές υπερσυσσώρευσης κεφαλαίου, θα πρέπει να είναι όσο πιο χαμηλό γίνεται. Και φυσικά θα πρέπει να υπάρχει εκείνη η βία που θα κάνει πραγματικότητα και το μεν και το δε.

"Ο «πόλεμος» και η «άμυνα» αποτελούν ένα βασικό, αν και μη αναγνωρισμένο τμήμα της αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης, το οποίο μπορεί να φτάσει να επιβάλλει τον αφανισμό εκατομμυρίων εργατών. Το Άουσβιτς, το Νταχάου και το Μπέλεσεν ήταν εργοστάσια εξολόθρευσης και το προϊόν τους -η ασφυξία και ο θάνατος τόνων ανθρώπινων σωμάτων- ήταν μια βασική στιγμή της «εργατικής πολιτικής» του ναζιστικού κεφαλαίου. Η αναπαραγωγή της εργατικής δύναμης δεν πρέπει να θεωρείται ταυτόσημη με την αναπαραγωγή των «ανθρώπινων σωμάτων» ή των «ανθρώπινων όντων». Επιπλέον οι κρατικές δαπάνες για την «κοινωνική πρόνοια» μπορούν μια χαρά να είναι αμυντικές δαπάνες"¹.

Αν αυτά χρειάζεται για να ξανακινηθεί το σύστημα, αν αυτό χρειάζεται για να ξαναέρθει η "ανταγωνιστικότητα" και να πέσει το "εργατικό κόστος" εκεί που πρέπει, το κράτος και τα αφεντικά θα τα κάνουν. Και την ανεργία 40+%, και την πείνα και τον πόλεμο και την εξόντωση και ό,τι άλλο χρειάζεται.

σημειώσεις:

¹Το απόσπασμα προέρχεται από το κείμενο του George Caffentzis, "The work energy crisis and the Apocalypse". Το συγκεκριμένο κείμενο (καθώς και άλλα) θα κυκλοφορήσει σύντομα από το Αρχείο 71.

Κούρεμα με την ψιλή

Στη σουρεαλιστική πραγματικότητα που ζούμε τα κινήματα κέρδισαν!!! Η αναδιάρθρωση (ή κούρεμα) του χρέους είναι γεγονός. Ο Παπανδρέου έφυγε. Μέχρι και για δημοψηφίσματα και άμεση δημοκρατία μίλαγε το κράτος. Το νιώθουμε όμως, τα χειρότερα έρχονται. Γιατί πώς γίνεται να έχει "εκπληρωθεί το όραμα" της αριστεράς (να το εκπληρώνει το ίδιο το κράτος) και όλοι να νιώθουμε την πίεση των αφεντικών (και της τσέπης μας) με βάρος τόνων, μεγατόνων;

Ο καπιταλισμός βρίσκεται σε κρίση παγκοσμίως. Το ελληνικό κράτος χρωστάει και αυτό είναι κάτι που μας νοιάζει και μάλιστα πολύ. Η βία του κράτους είναι αυτή που εγγυάται αυτή την υποχρεωτικά κοινή συμμετοχή μας στην αποπληρωμή του χρέους των αφεντικών. Πού χρωστάει όμως το ελληνικό κράτος; Ένα μέρος του χρέους είναι προς επενδυτές και τράπεζες του εξωτερικού, ενώ ένα αρκετά μεγάλο μέρος του χρέους είναι προς το εσωτερικό· τις ελληνικές τράπεζες και τα ελληνικά ασφαλιστικά ταμεία, μεταξύ των άλλων. Και ο "αγώνας για την έξοδο από την κρίση" που ευαγγελίζονται οι κυβερνήτες μας δεν είναι τίποτε άλλο πέρα από την προσπάθεια διάσωσης των ελληνικών τραπεζών, του ελληνικού κεφαλαίου δηλαδή, εις βάρος της εργατικής τάξης. Κάτι που συ-

νεπάγεται την υποβάθμιση της ζωής των εργατών, ώστε να ανορθωθεί η «ανταγωνιστικότητα», και τη σύγκρουση του ελληνικού κράτους με τα υπόλοιπα ανταγωνιστικά κράτη.

Ήδη από το 2009, μόνο τυφλός δεν θα έβλεπε ότι αργά ή γρήγορα το κράτος θα «βάραιγε κανόνι». Τότε, βέβαια, συνέβαινε το εξής ενδιαφέρον: οι δανειστές του ελληνικού κράτους βρίσκονταν όλοι στην ίδια μοίρα. Οι απλήρωτοι δημόσιοι υπάλληλοι, οι τραπεζίτες, οι τραπεζίτες του εξωτερικού, οι μικροεπενδυτές, τα ασφαλιστικά ταμεία, οι μικροεπενδυτές, οι διάφοροι φορείς του δημόσιου, ο ΟΣΕ, τα νοσοκομεία κλπ, όλοι αυτοί δηλαδή στους οποίους χρωστάγαμε κάτι το ελληνικό κράτος. Μια «αναδιάρθρωση» του χρέους θα τους αφορούσε όλους ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο «δημόσιο» χρέος. Η μοίρα μας ίδια με αυτήν των αφεντικών μας, λοιπόν; Πού ακούστηκε κάτι τέτοιο;

Είναι προφανές πως από τη στιγμή που ο καπιταλισμός (και εμείς μαζί του) έχει μπει σε κρίση, δεν θα την βγάλουν όλοι καθαρή. Κάποιες τράπεζες θα κλείσουν και θα συγχωνευτούν, κάποιες επιχειρήσεις θα πτωχεύσουν, το ίδιο και κάποια από τα αφεντικά τους. Το τέλος της κρίσης θα βρει μεγάλο μέρος του κεφαλαίου

καεστραμμένο. Παρόλ' αυτά, όποιο αφεντικό επιβιώσει, θα έχει να κερδίσει. Θα έχει να κερδίσει από την ήττα των ανταγωνιστών του, από τη διεκδίκηση μεγαλύτερου κομματιού από την πίτα της αγοράς, μιας και οι ανταγωνιστές θα έχουν μειωθεί. Θα έχει να κερδίσει από τις αναδιαρθρώσεις και τις νέες τεχνολογίες. Αλλά πρώτα και κύρια θα έχει να κερδίσει από την εκμετάλλευση μιας τσακισμένης εργατικής τάξης. Έχει και έναν τέτοιο χαρακτήρα η κρίση: μοιάζει με αγώνα δρόμου, όπου νικητής ανακηρύσσεται όποιος αντέξει και τερματίσει.

Το κεφάλαιο από το βάρος της κρίσης δείχνει να καταρρέει. Και ίσως σε έναν βαθμό όντως να υπάρχουν στοιχεία κατάρρευσης. Αλλά πρόκειται για συντονισμένη κατάρρευση. Όσο τα αφεντικά παίζουν σε άδαιο γήπεδο, μπορεί μάλιστα να πάρει και τη μορφή της "δημιουργικής καταστροφής". Της καταστροφής που θα δημιουργεί και θα επαναφέρει την ανάκαμψη και το κέρδος. Της καταστροφής πρώτα της εργατικής τάξης και μετά του "ανταγωνιστή" στα πλαίσια του ενδοκαπιταλιστικού ανταγωνισμού.

Ωστόσο, από το 2009 πολύ νερό έχει κυλίσει στο αυλάκι. Και μέρος από αυτό το νεράκι που κύλαγε στο αυλάκι ήταν η «τρι-σκατάρατη τρόικα» που υποτίθεται ότι επέβαλε τα «σατανικά» μέτρα στο ελληνικό κράτος που «τραβάτε με κι ας κλαίω» αναγκάζονταν να τα εφαρμόσει. Η ΕΕ, λοιπόν, έδινε στο ελληνικό κράτος λεφτά και γι' αυτά τα λεφτά ζητούσε να παρθούν μέτρα. Τώρα για τα μέτρα πολλά έχουν λεχθεί και όσοι κατάφεραν να τα βλέπουν ως μέρος της επίθεσης των αφεντικών εναντίον μας έκαναν πολύ καλά. Αλλά που πήγαιναν τα λεφτά;

Ο μηχανισμός που όλοι παρακολουθούν, άφωνοι, τα τελευταία χρόνια είναι ένας μηχανισμός που χωρίζει την ήρα από το στάχυ. Που αποφασίζει ποιος μεριάζει το χρέος πρέπει να διασφαλιστεί και ποιος όχι. Διασφαλισμένη, για παράδειγμα, πρέπει να είναι η ραχοκοκαλιά του οικονομικού συστήματος των αφεντικών, ενώ τα ασφαλιστικά ταμεία ας τα φάει και το μαύρο σκοτάδι. Και έτσι, καθώς το χρήμα έρεε προς τους «εκλεκτούς», το κράτος έπαιρνε εξαιρετικά πολιτικές (και όχι μόνο οικονομικές) αποφάσεις: Ποιοι τελικά θα πληρώσουν την κρίση και ποιοι όχι. Και αυτές τις αποφάσεις τις έπαιρνε χωρίς τον παραμικρό αντίλογο. Γιατί αυτό είναι το «κουρέμα»: **για κάποιους είναι ξαλάφρωμα και για κάποιους αποκεφαλισμός**. Το ζήτημα είναι ποιος κρατάει το ψαλίδι.

Η διαδικασία της "άρνησης πληρωμής", δηλαδή του "κουρέματος", εξαρτάται πρώτα και κύρια από αυτόν που την ελέγχει. Και είναι βέβαιο πως από τη στιγμή που το κράτος κινείται μόνο του, η "άρνηση πληρωμής" θα πάρει τον χαρακτήρα της διάσωσης μέρους των ελληνικών τραπεζών εις βάρος όλων των "από κάτω". Και αν υπάρχει έστω και ένας που θα δεχτεί αυτήν την "εθελοντική μείωση του χρέους", αυτός είναι σίγουρα τα ελληνικά ασφαλιστικά ταμεία.

Και δεν είναι να απορεί κανείς που όλοι αυτοί οι μεγαλόστομοι της αριστεράς διαλαλούσαν πως "η ελεγχόμενη χρεωκοπία είναι η λύση", σαν να είχαν κανέναν Λένιν έτοιμο να μπουκάρει στα χειμερινά ανάκτορα. Καταρχάς, για την ελληνική αριστερά δηλώσεις τέτοιου είδους "τσάμπα είναι". Κατά δεύτερον, όσοι βλέπουν το διαμεσολαβητικό τους ρόλο (ή, για την ακρίβεια, τον μικροδιαμεσολαβητικό τους ρόλο) να χάνεται, όσοι βλέπουν τη θέση τους στην ιστορία να συρρικνώνεται, πρέπει να λένε και καμιά μαλακία πού και πού, ώσπου να βρούνε νέες υπηρεσίες για να προσφέρουν στο σύστημα.

Και για όποιον ακόμη δεν καταλαβαίνει, ας κάνει λίγη υπομονή και η «κυβέρνηση εθνικής σωτηρίας» θα του το εξηγήσει από την καλή και από την ανάποδη. Κατά τα άλλα, οι τόσο αναγκαίες δομές που θα καταφέρουν να σταθούν ανάχωμα στον φασισμό και θα υπερασπιστούν την προλεταριακή αξιοπρέπεια λάμπουν διά της απουσίας τους.

Once a banker, always a banker

Το ότι οι τράπεζες είναι σε θέση να παίζουν ρυθμιστικό ρόλο στην πολιτική πραγματικότητα είναι πλέον κάτι περισσότερο από εμφανές. Όταν μάλιστα παίρνουν το λόγο οι ίδιοι οι πρώην τραπεζίτες τα πράγματα ξεκαθαρίζουν ακόμα περισσότερο. Ο κύριος Παναγής Βουρλούμης, για παράδειγμα, τώρα που έχει συνταξιοδοτηθεί και έχει πολύ ελεύθερο χρόνο στη διάθεσή του δεν γυρνάει από καφενείο σε καφενείο να παίζει πρέφα. Αντίθετα, αρθρογραφεί κατά διαστήματα στη "φιλόξενη" εφημερίδα Καθημερινή για να εκφράσει τις πολιτικές του απόψεις. Και οι απόψεις του κυρίου πρώην διευθυντή της Εμπορικής Τράπεζας, πρώην επικεφαλής της Alpha Finance (του επενδυτικού βραχίονα της Alpha Bank), πρώην προέδρου και διευθύνοντος συμβούλου του ΟΤΕ, για τον ελληνικό καπιταλισμό και τις ανάγκες του όλο και κάτι έχουν να πουν..

"Από το 1990 ως πρόσφατα, μέσα σε μόλις 20 χρόνια, ελληνικές τράπεζες, βιομηχανίες, κατασκευαστικές και κάθε είδους επιχειρήσεις και μεμονωμένοι επιχειρηματίες ανέπτυξαν σημαντική δραστηριότητα στις γειτονικές μας χώρες. Η δραστηριότητα δεν περιορίστηκε σε περιστασιακές δοσοληψίες όπως στο παρελθόν. Κύριο χαρακτηριστικό της ήταν μόνιμες επενδύσεις, εγκατάσταση και μεταφορά κεφαλαίων, προσωπικού και τεχνογνωσίας.

Το φαινόμενο οφείλεται σε δύο λόγους. Ο ένας είναι η κατάρρευση του κομμουνισμού. Δημιουργήθηκαν ευκαιρίες σε παρθένο έδαφος, εκεί που δεν υπήρχε επιχειρηματική κουλτούρα, που έλειπαν τα πάντα. Η συγκεκριμένη και ρευστή κατάσταση που επικράτησε τα πρώτα χρόνια μετά τη μεταβολή των καθεστώτων, απουσία θεσμών, νομικά κενά, αναρχία και κυβερνητικές αυθαιρεσίες, τρώμαξαν επενδυτές από τις ανεπτυγμένες χώρες. Αντίθετα, οι Έλληνες τολμήσαν, προπονημένοι σε τέτοιες συνθήκες βρέθηκαν εκεί σχεδόν την επομένη της αλλαγής. Το επιχειρηματικό μας δαιμόνιο που ασφυκτιά από το μικρό μέγεθος της Ελλάδας, σε συνδυασμό με την, κατά την περίοδο εκείνη, γιγάντωση της διαφθοράς, γραφειοκρατίας και συνδικαλισμού, ήταν ο δεύτερος λόγος της εξόδου προς τα Βαλκάνια.

*(...) Δεν είναι υπερβολή ο ισχυρισμός ότι οι Έλληνες άνοιξαν τον δρόμο, αλλά όπως ήταν αναμενόμενο όταν παγιώθηκαν συνθήκες σταθερότητας, ο ανταγωνισμός εντάθηκε. Μας ακολούθησαν ισχυρά δυτικοευρωπαϊκά συγκροτήματα, αρχικά από γειτονικές χώρες, όπως η Αυστρία και Ιταλία, αλλά με την αναθώωση προπολεμικών οικονομικών δεσμών και από Γερμανία και Γαλλία, συχνά με τις πλάτες των κυβερνήσεών τους. Ο ελληνικός παράγοντας αντιμετώπιζε σήμερα αυξημένο ανταγωνισμό, αλλά θα ήταν απόλυτα ικανός να τα βγάλει πέρα, αν δεν κουβαλούσε ένα θαρίδι, την οικονομική κρίση στην Ελλάδα"*¹.

Και για το πώς το ελληνικό κεφάλαιο θα διώξει από πάνω του αυτό το "βαρίδι", ο κύριος Βουρλούμης είχε τοποθετηθεί έναν περίπου μήνα νωρίτερα, όταν θεωρητικοποιούσε την ανάγκη για επιβολή ολοκληρωτικών μεθόδων διαχείρισης της οικονομικής κρίσης:

"Για να πειθαρχήσει και αποδώσει ο κρατικός μηχανισμός θα απαιτηθεί η έστω πρόσκαιρη ανατροπή της ιεράρχησης των αξιών που τώρα αποτελούν τη συνθηματολογία και πρακτική των κομμάτων. Η "κοινωνική ευαισθησία" θα πρέπει να θυσιαστεί υπέρ της αποτελεσματικότητας. Η σιγουριά της καρέκλας στον δημόσιο και ευρύτερο τομέα να καταργηθεί υπέρ της σωστής οργάνωσης των υπηρεσιών. Η ανοχή με την οποία αντιμετωπίζεται η κάθε διαμαρτυρία, ανυπακοή στον νόμο, δημιουργία χάους στην οικονομική και καθημερινή ζωή να αντικατασταθεί από αυστηρότητα και άμεσες κυρώσεις. Η μέθοδος των "διαβουλεύσεων" που αποσκοπούν στην πιο ακριβοδίκαιη και συμβιβαστική τακτοποίηση του κάθε ζητήματος να δώσει τη θέση της σε αποφάσεις άμεσες, εκτελεστές, επί δικαίων και αδικίων. Η διάσταση του χρόνου είναι τώρα η πιο κρίσιμη.

Αυτά δεν ακούγονται καθόλου ευχάριστα και μάλιστα από μια γενιά που έχει μάθει αλλιώς, αλλά τα πράγματα είναι ιδιαίτερα ζόρικα και δεν μένει καιρός για πολλές εξηγήσεις και αναλύσεις.

*Συστήματα που σχεδιάστηκαν για ομαλές καταστάσεις δεν είναι πάντα ικανά να αντιμετωπίσουν μεγάλες κρίσεις. Η ιστορία έχει άπειρα παραδείγματα λαών που μπροστά στον κίνδυνο διάλεξαν λύσεις και μέτρα που ξέφευγαν από τον παραδοσιακό τρόπο διακυβέρνησής τους, για να επιστρέψουν σ' αυτόν όταν ο κίνδυνος παρέλθει"*².

σημειώσεις:

¹Παναγής Βουρλούμης, "Κίνδυνος αφελληνισμού των Βαλκανίων", Καθημερινή, 29/10/2011.

²Παναγής Βουρλούμης, "Salus Populi Suprema Lex", Καθημερινή, 11/09/2011.

Επιδόματα και κοινωνικές παροχές στον τιμοκατάλογο της κρίσης

Όταν ακούμε όλους εκείνους τους “απογοητευμένους πασόκους” να βρίζουν και να αναθεματίζουν το κόμμα που τόσα χρόνια στήριζαν, μας έρχεται κατευθείαν στο μυαλό η αντεστραμμένη εικόνα: δεκαετία του '80, να πλημμυρίζουν τις πλατείες και τα γήπεδα για να ακούσουν τον Ανδρέα να μιλάει, να μη σηκώνουν μύγα στο σπαθί τους για τον πρόεδρο “που έδωσε στο λαό ψωμί να φάει”, να ευχαριστούν τον τοπικό πολιτευτή της περιοχής τους για τις αγροτικές επιδοτήσεις, για τον διορισμό της κόρης στο δημόσιο, για την αναπηρική σύνταξη της γιαγιάς, για, για... Αν παραβλέψει κανείς το στοιχείο του φολκλόρ, αξίζει, νομίζουμε, να σταθεί για λίγο στη λογική που βρίσκεται πίσω από τις δύο αυτές συναισθηματικές αντιδράσεις. Και πρόκειται για την ίδια λογική, σύμφωνα με την οποία το κράτος είναι είτε καλό (όταν αποφασίζει να μας κάνει “δώρα”) είτε κακό (όταν αποφασίζει να μας τα πάρει πίσω ή να τα σταματήσει). Είναι, με άλλα λόγια, ένας εξωτερικός (ως προς το κεφάλαιο και την εργασία) παράγοντας που μπορούμε να τον πιάσουμε, να τον ξεγελάσουμε με την πονηριά μας, να του κάνουμε μουτράκια και τέλος πάντων να τον πάρουμε με το μέρος μας. Μήπως όλα αυτά είναι λίγο παιδιάστικα και αφελή; Πιθανώς. Το ζήτημα, όμως, είναι ότι με μια τέτοια οπτική για το κράτος πορεύτηκε και εξακολουθεί να πορεύεται η συντριπτική πλειοψηφία της ελληνικής κοινωνίας. Με αυτά ως δεδομένα, καμία έκπληξη δεν προκαλεί ούτε η στάση της απέναντι στις πρόσφατες περικοπές στις συντάξεις και τα επιδόματα αναπηρίας, αλλά ούτε και ο τρόπος με τον οποίο αντιλαμβάνεται τις λειτουργίες του περίφημου κράτους πρόνοιας.

Απαγορεύεται η είσοδος στους “μη παραγωγικούς”

Η απόφαση του υπουργείου Υγείας να αλλάξει το καθεστώς που ίσχυε μέχρι σήμερα για τα άτομα που πάσχουν από διάφορες μορφές αναπηρίας είναι υπεραρκετή για να λύσει τις απορίες ακόμα και του πιο καλοπροαίρετου σχετικά με τη συμβολή του κράτος στην αναπαραγωγή της εργατικής δύναμης. Όπως, λοιπόν, ανακοινώθηκε στις αρχές του περασμένου Νοέμβρη, στα άτομα αυτά (και μάλιστα σε όσους βρίσκονται στη χειρότερη δυνατή κατάσταση) θα αναγνωρίζεται πλέον ποσοστό αναπηρίας 50% (έναντι 67% που ίσχυε προηγουμένως), κάτι που συνεπάγεται την κατάργηση μιας σειράς ρυθμίσεων (επιδόματα, δυνατότητα πρόωρης συνταξιοδότησης, κάλυψη του κόστους της απαραίτητης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης) που κάπως διευκόλυναν την καθημερινή ζωή των εν λόγω ατόμων. Αντίθετα με τις διακρύβρες αναλύσεις ή τους αφορισμούς διάφορων αριστεροευαίσθητων, αποφάσεις και πολιτικές τέτοιου είδους που θέτουν ανοιχτά το ζήτημα της επιβίωσης για ολόκληρες κοινωνικές ομάδες δεν λαμβάνονται επειδή το κράτος είναι “ανάληπτο” και οι πολιτικοί “ξεπουλημένοι”. Λαμβάνονται γιατί ο ελληνικός καπιταλισμός έχει προβλήματα (προβλήματα κερδοφορίας, εννοείται) και το ελληνικό κράτος που είναι ο πολιτικός του εκπρόσωπος πρέπει να τον βοηθήσει. Πρέπει να τον βοηθήσει να ρυθμίσει εκ νέου τις εργασιακές σχέσεις, να ορίσει νέες βάσεις πάνω στις οποίες θα πραγματοποιείται η αναπαραγωγή της εργατικής δύναμης, να εγγραφεί σε τελική ανάλυση την αύξηση της παραγωγικότητας στις στριμώκωλες εποχές της οικονομικής κρίσης. Και η αύξηση της παραγωγικότητας προϋποθέτει στην προκειμένη περίπτωση τον περιορισμό (αν όχι την εξάλειψη) των μη παραγωγικών, όλων εκείνων δηλαδή που για τον ένα ή τον άλλο λόγο κρίνονται ως μη “αξιοποιήσιμοι” από το κεφάλαιο.

Κάτι μας λέει πως αυτή η τακτική του “κόψτε τον λαιμό σας, όσα πήρατε πήρατε” δεν θα μπορούσε να αποδειχτεί τόσο “αποτελεσματική” και να τεθεί σε ισχύ χωρίς πολλά πολλά αν προηγουμένως δεν είχε γίνει κυρίαρχη η ιδέα περί δημόσιου χρέους και συλλογικής ευθύνης. Αφού, λοιπόν, “εμείς ευθυνόμαστε για την κρίση του κεφαλαίου κι αφού για όλα φταίει η “κακοδιαχείριση και οι σπατάλες”, πρέπει να δούμε τι μπορούμε να κόψουμε: τι περισσεύει και τι μας βαρύνει. Και δώστου ρεπορτάζ με περιπτώσεις χωριών ολόκληρων που έπαιρναν αναπηρικές συντάξεις χαριστικά και δώστου δημοσιεύματα για “ασθενείς-μαϊμού” που έπιαναν κορόιδο το κακόμοιρο το ελληνικό κράτος. Οπότε, είναι “λογικό” να κοπούν τα επιδόματα και οι

Χτίζοντας αναχώματα

Τα πράγματα δεν ήταν κατά ανάγκη πάντα έτσι όπως παρουσιάζονται σήμερα. Οι ανάπηροι δεν ήταν πάντα οι άνθρωποι με “ειδικές ανάγκες” που χρήζουν απλώς βοήθειας, όντας ανίκανοι για οτιδήποτε. Οι ανάπηροι ανέπτυξαν σε άλλες εποχές μια δυναμική που σήμερα ελάχιστοι πλησιάζουν. Μόνοι τους διεκδίκησαν με αγώνες και πέτυχαν να καταλάβουν τον χώρο που τους αναλογεί. Ξεχωρίζει ο αγώνας των τυφλών για αξιοπρέπεια, στα τέλη της δεκαετίας του '70.

Οι τυφλοί μέχρι τότε βρίσκονταν στο έλεος της εκκλησίας, η οποία για να συντηρήσει το κοινωνικό προφίλ της τους είχε κάτω από την πατερναλιστική, αυταρχική της προστασία. Οι περισσότεροι τυφλοί δεν μπορούσαν να εργαστούν και κατέληγαν ζητιάνοι, ενώ για όσους από αυτούς εργάζονταν ως μικροπωλητές ίσχυε “ο νόμος της εκκλησίας”. Αν η τελευταία δεν τους ενέκρινε, τους αφαιρούσε την άδεια.

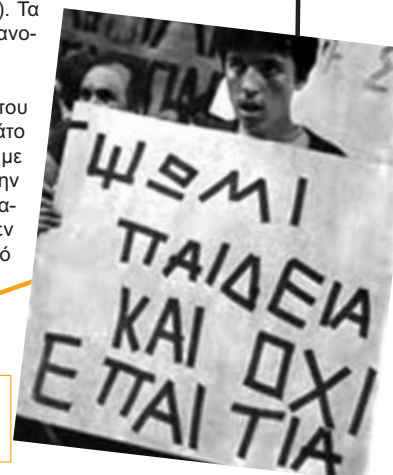

Στις 2 Μαΐου του 1976, 300 τυφλοί εισέβαλαν και κατέλαβαν τον οικο των τυφλών ζητώντας να πάψει να βρίσκεται στα χέρια της εκκλησίας. Στήθηκαν ηχεία ενώ άρχισαν να συγκεν-

τρώνονται αλληλέγγυοι. Η αστυνομία της περιοχής αντέδρασε άμεσα, προχωρώντας σε συλλήψεις και προσαγωγές. «Αποτελούν άμεσο εθνικό κίνδυνο, εφαρμόστε εναντίον τους τους νόμους περί συμμοριτοπολέμου» αποφάνθηκε ο διοικητής του τμήματος Καλλιθέας σε αναφορά του προς το υπουργείο Υγείας. Ενώ ο πατερούλης της χριστιανικής αλληλεγγύης δήλωνε πως «Αν δεν υποχωρήσουν, θα τους προσθέσω άλλη μια αναπηρία». Οι τυφλοί όμως επέμεναν στην κατάληψη, ενώ κάποιοι διώχθηκαν μάλιστα με βάση τον νόμο 4000 ως τενημιπόδες. Οι τυφλοί προχώρησαν σε διαδηλώσεις και κατάληψη του δημαρχείου ζητώντας να επιστραφούν οι άδειες του μικροπωλητή σε εκείνους από τους οποίους είχαν αφαιρεθεί, ενώ έκαναν και συγκέντρωση έξω από την Αρχιεπισκοπή απειλώντας ότι θα την καταλάβουν(!). Τα αιτήματά τους τελικά ικανοποιήθηκαν.

Οι τυφλοί στη δεκαετία του '70, βρισκόμενοι στον πάτο της κοινωνίας, πάλεψαν με θάρρος και δύναμη, για την αξιοπρέπεια τους. Την κατέκτησαν μόνοι και δεν τους παραχωρήθηκε από κανέναν.

Οι φωτο είναι από διαδηλώσεις τυφλών της εποχής.

Η εκδήλωση με θέμα: “Μια βιβλιοθήκη στην εποχή της πληροφορίας” πραγματοποιήθηκε στην κατάληψη του αρχείου 71 τον περασμένο Δεκέμβρη. Η ένθετη μπροσούρα που διανέμεται με το έντυπο που κρατάτε στα χέρια σας αποτελεί την εισήγηση της συγκεκριμένης εκδήλωσης.

“πλουσιοπάροχες” προνοιακές παροχές και είναι ακόμα πιο “λογικό” να έχουν οι κοινωνικές υπηρεσίες του κράτους ακόμα περισσότερες απαιτήσεις από εκείνους που φιλοδοξούν να του “φάνε τα λεφτά”. Η δήλωση του προέδρου της Ελληνικής Εταιρίας Μελέτης και Ανάπτυξης του AIDS και λοιμοξιολόγου του Ερυθρού Σταυρού, Μάριου Λαζανά είναι κάτι παραπάνω από ενδεικτική: «Ξέρετε ότι υπάρχουν τοξικομανείς οι οποίοι επιθυμούν να κολλήσουν AIDS για να πάρουν το επίδομα; Σου λέει, αφού είμαστε που είμαστε χαμένοι, ας έχουμε και το επίδομα των 700ευρώ;»¹. Κι εντάξει· ο κύριος Λαζανάς (όπως και κάθε αντίστοιχος) είναι αρκετά φασίστας και δεν κρύβει τη γνώμη που έχει για “όσους περισσεύουν”. Το θέμα είναι ότι η συγκεκριμένη γνώμη, η απαξίωση με την οποία αντιμετωπίζονται ευρύτερα κοινωνικά κομμάτια και η ευκολία με την οποία τους καταλογίζονται ευθύνες για την κατάσταση, τόσο την προσωπική τους όσο και τη γενικότερη οικονομική, έχει πολλούς σπαδούς. Τη στιγμή, λοιπόν, που το κράτος πιέζεται λόγω της καπιταλιστικής κρίσης δείχνει όλο και πιο ξεκάθαρα ότι όχι μόνο δεν είναι “εξωτερικός παράγοντας” (αλλά ο ρυθμιστής των κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών σχέσεων), αλλά και ότι σε ρευστές περιόδους όπως αυτές που διανύουμε σπείδει να αναδιατάξει την κανονικότητα. Να επιβάλει, δηλαδή, πιο σκληρές σχέσεις εκμετάλλευσης και ελέγχου, πετώντας από πάνω του πολλά από τα “βάρη” της επιβίωσης και της αναπαραγωγής της εργατικής τάξης.

Οπότε; Οπότε “κάθε πέρσι και καλύτερα”; Μήπως τελικά να δείξουμε έστω και λίγη κατανόηση στους νοσταλγούς ενός εξιδανικευμένου παρελθόντος; Μήπως όντως όλα ήταν καλύτερα τη δεκαετία του '80; Οι ερωτήσεις είναι, φυσικά, ρητορικές. Και πώς αλλιώς, αφού ποτέ δεν υπήρξε η τάχα ονειρεμένη εποχή των επιδομάτων και των παροχών που μοιράζονταν απλόχερα. Και δεν υπήρξε γιατί ο καπιταλισμός δεν είναι παιδική χαρά ούτε λούνα παρκ. Κι αυτό το γνωρίζουν ακόμα κι αυτοί που κάνουν ότι δεν καταλαβαίνουν, που παριστάνουν ότι το κοικωτικό κράτος, όπως διαμορφώθηκε μεταπολεμικά σε όλη την Ευρώπη, ήταν κάτι άλλο πέρα από το αναπόλητο για την ολοκληρωτική ταξική ειρήνη που είχαν ανάγκη τα αφεντικά, πέρα από τη συνεπή και συνεχή άσκηση παιθάρχησης εις βάρος των κατώτατων στρωμάτων. Τώρα όσον αφορά το κενό που προκύπτει απ' αυτή την “αλλαγή πλεύσης” του κράτους, όλα δείχνουν πως θα καλυφθεί σε μεγάλο βαθμό από τις ΜΚΟ και τους παραδοσιακούς οργανωτές της λεγόμενης φιλανθρωπίας (πχ την εκκλησία). Με αυτό τον τρόπο το κράτος καταφέρνει από τη μια να γλιτώσει τις δαπάνες (και με τις “οικονομίες” που θα κάνει να προσλάβει επιπλέον μπάτσους κάθε είδους) και από την άλλη να έχει την εποπτεία της οργανώσεως της καθημερινότητας των “από κάτω”, ούτε λίγο ούτε πολύ να διαχειρίζεται τη φτώχεια και την εξαθλίωση όσο πιο αποδοτικά μπορεί. Μονά ζυγά δικά του, δηλαδή...

σημειώσεις:
¹Ο κύριος Λαζανάς δεν είχε κανένα πρόβλημα να εκφραστεί ελεύθερα κατά τη διάρκεια μιας συνέντευξης Τύπου, στις 25 του περασμένου Νοέμβρη, για την έναρξη του 23ου Πανελληνίου Συνεδρίου AIDS.

Και τελειωμό δεν έχουν οι περικοπές. Η αφίσσα από την Μιγάδα-ομάδα γυναικών ενάντια στις νέες πειθαρχήσεις αναφέρεται σε άλλη μια περίπτωση “περιπτώων εξόδων”. Παρακάτω είναι το κείμενο της αφίσσας.

“Με το νέο σχέδιο “εξορθολογισμού του συστήματος υγείας” κόβεται το επίδομα τοκετού για τις έγκυες που γεννούν στα δημόσια νοσοκομεία, ενώ οι ανασφάλιστες θα πρέπει να πληρώνουν οι ίδιες όλο το ποσό των νοσηλίων που διπλασιάστηκαν έως και τριπλασιάστηκαν! Δεν έφτανε λοιπόν ο εγκλιτισμός των γυναικολόγων με το φακέλι προκειμένου να μη γεννήσουμε μόνες μέσα σε ένα δωμάτιο, τώρα έχουμε να αντιμετωπίσουμε και δεύτερο, με κρατική βούλα! Η εγκυμοσύνη και η γέννα, δηλαδή η ικανότητα αναπαραγωγής του κόσμου τούτου, ήταν και είναι μία εργασία κοινωνικά υποτιμημένη. Πάντα πέφτει στις πλάτες μας, σαν να μας λένε ότι είναι μια υπόθεση ατομική. Και να που σε καιρούς καπιταλιστικής κρίσης, η αναπαραγωγή υποτιμάται ακόμη περισσότερο. Γίνεται ακόμη πιο επικερδής για τ' αφεντικά, που σε άφογη συνεργασία με το κράτος και την “επιστημονική κοινότητα” μας επιδεικνύουν τα κοφτερά δόντια της “πρόνοιας”.

Μια βιβλιοθήκη στην εποχή της πληροφορίας

Ο Ινδικός κοσμος με μελλοντική όραση... Η βιβλιοθήκη στην εποχή της πληροφορίας... Η βιβλιοθήκη στην εποχή της πληροφορίας... Η βιβλιοθήκη στην εποχή της πληροφορίας...

Εκδήλωση - συζήτηση
Παρασκευή 12/12/2011, ώρα 19:30
στο παρατηρητήριο ιστορίαις Αρχαίου 71
Καλλιμαχίας επί Σταυρού, Εύοσμος

αργείο 71

Αφίσα από την εκδήλωση με τον τίτλο “Gold-farming: Σκλάβοι, Κύτταρα, Δίκτυα”. Πρόκειται για την πρώτη μιας σειράς εκδηλώσεων (θ' ακολουθηθούν και επόμενες) με θέμα την αναγέννηση της σκλαβιάς από την αυτόνομη πολιτική ομάδα metro tools. Η εκδήλωση έγινε στις 3 Φλεβάρη στην κατάληψη του αρχείου 71.

Η αναγέννηση της σκλαβιάς

συζήτηση | GOLD FARMING

Σκλάβοι - Κύτταρα - Δίκτυα

Καλωσόρισμα και συζήτηση στην κατάληψη του αρχείου 71, στην Παρασκευή 3/2/12, ώρα 19:30. Μία που δεν γίνεται με το συνηθισμένο στυλ...

Μετρο Tools
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 3/02/12
Όρα 19:30

στο **αρχείο 71**

Δε φτάνει που η εγκυμοσύνη είναι άμισθη εργασία μας... Θα πληρώσουμε κι από πάνω;

Η κοιλιά μας το μόνο κτήρσι. Όσοι κερδίζουν με τα κτήρσι κερδίζουν... Όσοι κερδίζουν με τα κτήρσι κερδίζουν... Όσοι κερδίζουν με τα κτήρσι κερδίζουν...

Η εγκυμοσύνη και η γέννα, δηλαδή η ικανότητα αναπαραγωγής του κόσμου τούτου, ήταν και είναι μία εργασία κοινωνικά υποτιμημένη. Πάντα πέφτει στις πλάτες μας, σαν να μας λένε ότι είναι μια υπόθεση ατομική. Και να που σε καιρούς καπιταλιστικής κρίσης, η αναπαραγωγή υποτιμάται ακόμη περισσότερο. Γίνεται ακόμη πιο επικερδής για τ' αφεντικά, που σε άφογη συνεργασία με το κράτος και την “επιστημονική κοινότητα” μας επιδεικνύουν τα κοφτερά δόντια της “πρόνοιας”.

μιγάδα
ομάδα γυναικών ενάντια στις νέες πειθαρχήσεις

Η προλεταριακή και επαναστατική μνήμη δε φοβάται τις αντιθέσεις, δεν ανέχεται τη σιωπή, δεν υποφέρει τις περικαρακώσεις, δεν κατασκευάζει αναθέματα, αφορισμούς, αιρέσεις. Δε φοβάται την πολλαπλότητα των γλωσσών ούτε την αντιφατική αναπαραγωγή τους, αλλά την απουσία των αντιθέσεων, το διωγμό τους. Μια τάξη που δεν μπορεί να παράγει συνειδητά την δική της αυτόνομη μνήμη, είναι καταδικασμένη να μείνει φυλακισμένη στα αστικά δεσμά. Αντίθετα παραγωγή ταξικής μνήμης σημαίνει εξέγερση, ιδεολογική πάλη, ρήξη. Σημαίνει οικοδόμηση μιας σχέσης με το παρελθόν η οποία να τείνει στον επαναστατικό σχηματισμό, στον κομμουνισμό. Αυτή η παραγωγή, είναι καταγραφή όλων των δυνατών γλωσσών, γραπτών, ακουστικών, οπτικοακουστικών, δίχως αποκλεισμούς ή λογοκρισίες, είναι καταγραφή όλων των ανταγωνιστικών κοινωνικών πρακτικών καθώς και των εσωτερικών τους αντιθέσεων.

(Renato Curcio-Alberto Franceschini, "Σταγόνες ήλιου στη στοιχειωμένη πόλη")

